

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Retsforbundets valgbog 1939

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1939

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 5

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 6

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 7

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 8

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 9

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 10

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 11

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 12

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 13

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 14

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 15

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 16

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 17

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 18

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 19

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 20

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 21

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 22

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 23

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 24

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 25

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 26

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 27

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 28

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 29

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 30

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 31

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 32

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 33

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 34

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 35

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 36

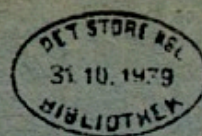
[Retsforbundets valgbog 1939](#) 37

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 38

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 39

[Retsforbundets valgbog 1939](#) 40

Retsforbundets valgbo 1939	41
Retsforbundets valgbo 1939	42
Retsforbundets valgbo 1939	43
Retsforbundets valgbo 1939	44
Retsforbundets valgbo 1939	45
Retsforbundets valgbo 1939	46
Retsforbundets valgbo 1939	47
Retsforbundets valgbo 1939	48
Retsforbundets valgbo 1939	49
Retsforbundets valgbo 1939	50
Retsforbundets valgbo 1939	51
Retsforbundets valgbo 1939	52
Retsforbundets valgbo 1939	53
Retsforbundets valgbo 1939	54
Retsforbundets valgbo 1939	55
Retsforbundets valgbo 1939	56
Retsforbundets valgbo 1939	57
Retsforbundets valgbo 1939	58
Retsforbundets valgbo 1939	59
Retsforbundets valgbo 1939	60
Retsforbundets valgbo 1939	61
Retsforbundets valgbo 1939	62
Retsforbundets valgbo 1939	63
Retsforbundets valgbo 1939	64
Retsforbundets valgbo 1939	65
Retsforbundets valgbo 1939	66
Retsforbundets valgbo 1939	67
Retsforbundets valgbo 1939	68
Retsforbundets valgbo 1939	69
Retsforbundets valgbo 1939	70
Retsforbundets valgbo 1939	71
Retsforbundets valgbo 1939	72
Retsforbundets valgbo 1939	73
Retsforbundets valgbo 1939	74
Retsforbundets valgbo 1939	75
Retsforbundets valgbo 1939	76
Retsforbundets valgbo 1939	77
Retsforbundets valgbo 1939	78
Retsforbundets valgbo 1939	79
Retsforbundets valgbo 1939	80
Retsforbundets valgbo 1939	81
Retsforbundets valgbo 1939	82
Retsforbundets valgbo 1939	83
Retsforbundets valgbo 1939	84
Retsforbundets valgbo 1939	85
Retsforbundets valgbo 1939	86
Retsforbundets valgbo 1939	87

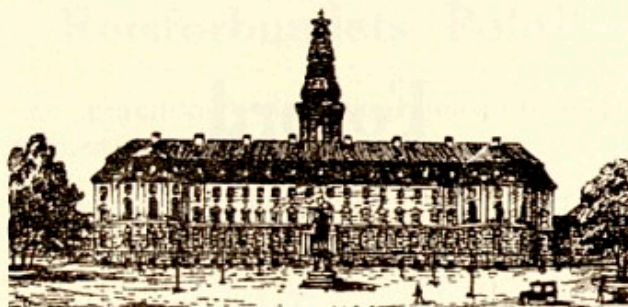
RETSFORBUNDETS VALGBOG 1939

Udarbejdet af
OLUF PEDERSEN

Udgivet af **RETSPOLITIKEN**
Roskilde 1939

Indholdsfortegnelse.

Forord	2
Retsforbundets Politik	3
Retsforbundets Lovforslag	6
Ligeret til Jord	8
Formueafgift	16
Regeringens Grundskyldsforslag	23
Jordudstyknngen	26
Ordningspolitiken	28
Valutacentralen	35
Told	40
Arbejds- og Erhvervsfrihed	42
Social Forsorg	44
Finanslov	47
Statslaan	48
Militærvæsen	49
Grundlovsforslaget	51
De andre Partier	57
Retsforbundets Program	62
Afstemninger og Register	66

Retsforbundets
Valgbog 1939

Udarbejdet af OLUF PEDERSEN

Udgivet af RETSPOLITIKEN

Roskilde 1939

Forord

Paa Styrrermødet i Aarhus blev der fra alle Sider fremsat Ønske om, at jeg udarbejdede en Valgbog til Hjælp for Retsforbundets Kandidater og andre Agitatorer ved det kommende Valg — og dette Ønske imødekommes herved.

Valgbogen skal give en klar, helst ogsaa kort Besked. Der er medtaget de vigtigste *Afstemninger* og den Motivering, som Rigsdagsgruppen har givet.

Desuden er der en Oversigt over Gruppens egne Forslag. De store Lovforslag om det danske Folks Ligeret til Grundværdierne samt om Formueafgift til Afvikling af den offentlige Gæld er medtaget i deres Helhed, ligesom der gives et Uddrag af Debatten med Indvendinger og Svar.

Jeg har ment det betimeligt *ogsaa* at medtage en lille Oversigt over de andre Partiers praktiske Politik, idet jeg dog mener, at vi *særligt* bør ofre Tid paa det positive og derfor henstiller, at Kandidaterne i første Omgang altid gør klar Rede for Retsforbundets Politik.

Vi kæmper for Retsstatsideerne, men Valget til Rigsdagen gælder Retsforbundets praktisk politiske Indsats, og Vælgerne bør have Besked om det Arbejde, der er udført.

Oversigten omfatter kun *Gruppens* Arbejde, da det er den, som kan forventes til Debat. Til Slut aftrykkes Retsforbundets Program og en *alfabetisk* Oversigt med Henviſning til, hvor evt. Spørgsmaal er behandlet udførligt i Oversigten.

Roskilde, i Marts 1939.

Oluf Pedersen.

Retsforbundets Politik

I den praktiske Politik har Retsforbundet søgt fremad imod Retstaten. Gruppen har ført positiv Retspolitik ved at tage Stilling imod Forringelser og for Forbedringer. Den har stemt som om dens Afstemning var afgørende, da den ikke ønskede at føre en uansvarlig Politik, der maatte ændres, om vor Stilling en Dag blev afgørende.

Retsforbundets Arbejdsprogram har gennem Rigsdagsarbejdet faaet følgende Udformning:

Den personlige Frihed.

Enhver Borger raader frit over sin Person. Staten kan ikke forpligte den Enkelte imod hans Samvittighed.

Ingen kan tvangsudskrives til Tjeneste for Staten, enten det gælder civile eller militære Formaal.

Retsforbundet stillede Forslag om Ophævelse af den tvungne Værnepligt.

Staten skal som Retsværner beskytte Borgerne imod Overgreb og Magtmisbrug for Organisationer. Den skal være upartisk og kan eventuelt ved uvildig Voldgift gribe ind imod samfundsødelæggende Stridigheder.

Retsforbundet stemte for uvildig Voldgift — men imod at Staten, ved at ophøje Mæglingforslaget til Lov, fastsatte Lønningerne.

Ligeret til Jorden.

De natur- og samfundsskabte Værdier inddrages til Fællesskabet gennem Grundskylden, som ophæver Jordens Salgsværdi, giver alle lige Adgang, samtidig med at Privatbesiddelse af selve Jorden bevares, saa den kan ejes og arves.

Retsforbundet stillede Forslag om fuld Grundskyld og Afvikling af offentlig Gæld, forbundet med en *ligelig* Nedskrivning af alle Formuer med 30 pCt.

Grundskylden opkræves hos Skødehaveren, men Formuetabet ved Overgangen udlignes, og der gives Rentelettelse for al nuværende Gæld i fast Ejendom, medens den offentlige Gæld afvikles ved Afgift paa den Formue, som ikke deltager i Grundskyld eller Rentesækning.

Udbyttet af eget Arbejde.

Told og Skatter, der gør Varen dyr for Forbrugeren, uden at Producenten faar mere, afskaffes, da Borgerne har Ret til Udbyttet af deres eget Arbejde og Dyrtiden skaber Arbejdsløshed og Ulighed.

Borgerne har Krav paa selv at afgøre, hvor man vil købe sine livsvigtige Varer og at faa dem til uforfalsket Pris.

Valutacentralen, hvis Begræsning af Import hæmmer Eksporten, ophæves.

Retsforbundet har hver Gang stemt imod Valutacentralen.

Toldfordyrelsen, der ofte gav højere Kapitaludbytte, men aldrig højere Løn til Arbejderne, afvikles.

Retsforbundet har stemt imod alle Forslag om Told og indirekte Skatter — og foreslaaet al Told ophævet.

Statsordningerne, der kaldtes »Planøkonomi«, men altid var Prisforfalskning, bringes til Ophør.

Retsforbundet har stemt imod alle de hjemlige Ordninger.

Retsforbundet vendte sig altid imod Udbytningen af det arbejdende Folk — ogsaa mod offentlig Gældsstiftelse og mod at man overdrog Udnyttelsen af Danmarks Undergrund til amerikansk Oliekapital.

Retsforbundet stemte altid imod Forøgelse af den offentlige Gæld, og imod at Danmarks Undergrund blev overdraget til amerikansk Kapital.

Statens Opgaver.

Danmark skal være neutral. Al Strid løses gennem Voldgift. Danmark har ikke krigsmæssige Opgaver, men dens Borger maa beskyttes imod Bander.

Retsforbundet stemte imod Oprustningen.

Staten skal værne de Umyndiges Ret, sikre Børnenes Undervisning og gribe ind overfor Vanrøgt.

Retsforbundet stemte for Venstres Skolelovsforslag.

Den, der uden egen Skyld er i Nød, hjælpes af det offentlige.

Retsforbundets nuværende Rigsdagsgruppe stemte altid for Regeringens Forslag om Hjælp til de Nødlidende.

Staten skal opretholde Ro og Orden, sikre upartisk Retspleje og vogte den offentlige Sundhed.

Staten skal ikke drive Erhverv, enten det gælder Rutebildrift eller Forlystelser. Uproduktivt offentligt Arbejde øger blot Arbejdsløsheden, der ikke skyldes Mangel paa Slid og Slæb, men alene en ulige og uretfærdig Fordeling.

Folkestyre.

Retsforbundet kræver Landstinget afskaffet. Folket bør have Adgang til selv at kræve Afgørelsen for baade vedtagne og foreslaaede Love. Der stemmes frit og direkte.

Retsforbundet foreslog rent Etkammer, Forbud imod Statslaan, Ophævelse af Værnetvangen og en klar Afjættelse af Ejendomsparagraffen med fuld Grundskyld.

Dele blev forkastet. Valget stod da mellem den gamle og den nye Grundlov, som giver retfærdig Repræsentation, hvor Ansvar følger Magt, og Nedsættelse af Valgretsaldere, øget Sikring af den personlige Frihed, medens den ikke, ud fra vort Program, indeholdt Forringelse. Derfor maatte Gruppen stemme for.

Retsforbundet vil sikre Ejendomsretten saavel mellem Borgerne indbyrdes som mellem Borger og Stat.

Ligeret, Arbejde og god Fortjeneste til alle, der selv vil.

Retsforbundets Lovforslag

Retsforbundet fremsatte den 12. April 1927 og senere Forslag om Folkeafstemning ang. tvungen Soldatertjeneste.

*

Retsforbundet fremsatte den 22. April 1927 og senere Forslag om Ophævelse af Det kgl. Teater som Statsinstitution.

*

Retsforbundet fremsatte den 6. Decbr. 1933 Forslag om Lyttervalg af hele Radioraadet — med Stemmeret for samtlige Lyttere.

*

Retsforbundet fremsatte den 20. Decbr. 1927 Forslag om Forberedelse af Statsbanernes Overgang til Privatdrift — f. Eks. til Funktionærerne.

*

Retsforbundet fremsatte den 20. Febr. 1930 Forslag om Ophævelse af Restaurationskatten.

*

Retsforbundet fremsatte den 26. Novbr. 1930 Forslag til Lov om Afskaffelse af Koncession for Rutebil-drift.

*

Retsforbundet fremsatte den 13. Januar 1933 Forslag til Lov om Berigtigelsesret overfor Angreb i Pressen.

*

Retsforbundet fremsatte den 30. Novbr. 1935 Forslag til Lov om Danmarks Bank med et stabilt Pengevæsen, hvor Pengesedlernes Købekraft overfor Varer som Helhed forblev uændret.

*

Retsforbundet fremsatte den 5. April 1935 Forslag til Lov om Forbud imod Udførsel af Vaaben.

*

Den 31. Januar 1928 fremsatte Willesen og Dam Forslag til Lov om Overgang fra Skat til Skyld. Et ændret Forslag fremsattes den 19. November 1930 af Hans Hansen, Dam og Geert Jørgensen. Den 18. Januar 1933 fremsattes igen Grundskyldsforslag af Hans Hansen og Oluf Pedersen.

Alle Lovforslag byggede paa samme Grundlag, men var teknisk forskelligt bygget op, medens de følgende var praktisk talt uændrede fra Gang til Gang.

Den 31. Juli 1934 stillede Oluf Pedersen og Hans Hansen Ændringsforslag vedrørende Landbrugets Gæld, og senere har Oluf Pedersen den 17. Januar 1936 fremsat Forslag til Lov om Grundskyld og Gældssanering, den 23. November 1937 Forslag til Lov om Ligeret til Grundskyldsværdierne; hertil var knyttet et den 18. Januar 1938 fremsat Lovforslag om Formueafgift til Afvikling af den offentlige Gæld.

I denne Samling fremsatte Oluf Pedersen den 15. Oktbr. 1938 paa Gruppens Vegne Forslag til Lov om det danske Folks Ligeret til Grundværdierne og Forslag til Lov om en Formueafgift til Afvikling af den offentlige Gæld.

Da Forslagene sidst i Januar endnu ikke var sat paa Dagsordenen, fremsattes en Forespørgsel om Statsministerens Stilling til Lovforslagene, og derefter satte de til Behandling den 11. Febr. 1939.

Lovforslagene aftrykkes omstaaende i deres Helhed med nogle af de dertil knyttede Bemærkninger samt Synspunkter og Eksempler, der fremsattes i Debatten.

Begge Lovforslag blev henvist til Skattekommissionen, og Retsforbundet fik lovet *alle* Oplysninger og Tilkaldelse til Behandlingen, der skal ske inden eet Aar.

Forslag til Lov om det danske Folks Ligeret til Grundværdierne.

(Forelagt i Folketinget den 15. Oktober 1938
af *Oluf Pedersen*).

I. Grundskyld.

§ 1.

Danmarks Jord er det danske Folks. De samfundskabte Værdier tilhører alle Borgerne i Fællesskab. Denne Ret opnaas ved, at hele Grundværdien inddrages til det offentlige gennem Paaligning af en gennem Vurdering fastsat aarlig Afgift som Grundskyld.

Den herved opnaaede lige Adgang til Jord uden Købesum begrænses ved, at Skøde eller anden Adkomst kun kan udstedes til danske Statsborgere.

Det hed i Bemærkningerne:

Lovforslaget bygger paa det Grundskyldsprincip, som er anerkendt i dansk Lovgivning. Det foreslaas blot gennemført fuldt ud, saaledes at Ligeretten til Jord sikres og det offentlige gennem Grundskylden opnaar Midler til Dækning for dets Udgifter, saa Skatter og Afgifter kan afvikles.

Grundskylden sikrer Samfundets Betaling for den Forret, som Grundejerne opnaar, og som nu sælges til Privatkapitalen. Den private Ejendomsret til selve Jorden bevares, medens Jordværdierne inddrages af det Samfund, som har skabt og opretholder dem.

Fuld Grundskyld betyder dertil fri Adgang til Jord for Hjem og Virke uden anden Købesum end den, som begrundes af private Forbedringer. Vi foreslaar, at denne frie Adgang begrænses af dansk Statsborgerret.

Soc. Ordfører (Smørum) erklærede, at Socialdemokratiet anerkendte det danske Folks Ligeret til Grundværdierne.

Venstres Ordfører (Knud Kristensen) mente, at alle ikke havde Ligeret til Jorden i et gammelt Samfund.

Oluf Pedersen hævdede, at dette Forhold nødvendigvis gør en Udligning, men at ogsaa bestaaende Uret bør afskaffes.

§ 2.

I Finansaaret 1. April 1939 til 31. Marts 1940 paalignes hver Ejendom samme Grundskyld som i det foregaaende Finansaar, tillagt et Beløb paa $4\frac{1}{2}$ pCt. af den pr. 1. April 1939 i Henhold til Lov Nr. 352 af 7. August 1922 ansatte skyldpligtige Grundværdi.

Det oplystes i Bemærkningerne:

Der er i 1937—38 paalignet 78 Mill. Kr. Grundskyld til Kommunerne og 9 Mill. Kr. til Staten. Disse 87 Mill. Kr. og $4\frac{1}{2}$ pCt. af de 5000 Mill. Kr. Grundværdi i privat Besiddelse, 225 Mill. Kr., giver tilsammen 312 Mill. Kr. i Grundskyld.

§ 3.

Hvert Aar inden 1. April, 1ste Gang i 1939, ansætter de i Lov Nr. 352 af 7. August 1922, jfr. Lov Nr. 108 af 31. Marts 1938, nævnte Vurderingsmyndigheder et aarligt Beløb, der skal betales som Grundskyld i det følgende Finansaar.

For Ansættelse til Grundskyld gælder følgende Regler:

1. Grundskylden ansættes til den gennem Tilbud og Efterspørgsel fremkomne Pladsværdi for Jord i ubebygget Stand.
2. Grundskylden medregnes ikke til Nedsættelse af Vurderingen.
3. Jorden skal ansættes til samme Værdi pr. Arealenhed, enten den hører til en større eller mindre Ejendom.
4. Ved Ansættelsen tages Hensyn til Udstyknings- og Driftsomlægningsmuligheder, saaledes at Jordens Salgsværdi ophæves.
5. Hvor Jorden til samme Ejendom er af væsentlig forskellig Beskaffenhed eller Beliggenhed, sættes de paagældende Arealer hvert for sig.
6. For Skove ansættes Jorden med Skovdrift.
7. Naar Ejeren fremsætter Begæring derom, skal der gives Fradrag for private Foranstaltninger i det Omfang, som de har været værdiforøgende. Fradrag gives dog ikke for Forbedringer, som er medregnet i Godtgørelsen til Grundejeren efter § 7.
8. Ingen Ejendom eller Del af Ejendom maa paalignes mere i Grundskyld, end at Ejendommen eller det paagældende Areal omkostningsfrit kan afhændes med Tillæg for Forbedringer. I modsat Fald maa Grundskylden ved paafølgende Vurdering nedsættes.

Finansministeren fastsætter i øvrigt, efter Indstilling af Vurderingsmyndighederne de nærmere Regler for Vurderingen.

§ 4.

For fredede eller offentligt tilgængelige Arealer kan Finansministeren, efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen, give hel eller delvis Fritagelse for Grundskyld indtil videre.

§ 5.

Den hver enkelt Ejendom paalignede Grundskyld betales med Halvdelen til Staten og Halvdelen til Kommunerne. I Landdistrikterne kan indtil en Trediedel af den kommunale Andel opkræves af Amtet. Resten tilfalder Sognekommunen.

§ 6.

Grundskylden hæfter paa den paagældende Ejendom i sin Helhed.

Den svares af den, som ifølge Skøde eller anden Adkomst er Ejer af Ejendommen.

Grundskylden forfalder og opkræves som hidtil. Stat og Kommune har paa lige Fod Fortrinsret for deres Grundsskyldskrav.

Klage over Ansættelsen fritager ikke for Betaling til Forfaldstid.

II. Udligning.

§ 7.

Private Grundejere, som har købt Ejendom inden 1. April 1939, ydes aarligt gennem 25 Aar en Godtgørelse paa 4 pCt. af Grundværdien, som den var ansat for den paagældendes Areal ved Overtagelsen eller ved Vurderingen pr. 1. Juli 1916, dog ikke af en højere Grundværdi, end Ejendommen er ansat til pr. 1. April 1939.

Beløbet udbetales af Statskassen med Fradrag af Udligningsafgift (§ 8) med 2 pCt. hver halvaarlig Termin, første Gang 11. Juni Termin 1939.

Halvdelen af Godtgørelsen skal anvendes til Afdrag paa Ejendommens Pantegæld.

§ 8.

Til Dækning af Statskassens Udgift til Godtgørelse for Grundværdien paalignes al fast Ejendom en Udligningsafgift paa 2 pCt. aarlig gennem 25 Aar.

Afgiften svares af Ejendommens Ejendomsskyldsværdi, fradraget dens Grundværdi pr. 1. April 1939, og der betales 1 pCt. heraf hver halvaarlig Termin, første Gang 11. Juni Termin 1939. Ved Betalingen fradrages den Ejeren for Grundværdi tilkommende Godtgørelse.

Afgiften kan, hvis Ejendommens Ejendomsskyldsværdi nedsættes som Følge af ophævet Toldbeskyttelse, nedsættes.

§ 9.

Pantekreditorerne deltager i Udligningsafgiften og Godtgørelsen til Grundejerne dreved, at Ejeren gennem 25 Aar har Ret til at fradrage 2 pCt. aarligt ved Rentebetalingen.

Der fradrages 1 pCt. hvert Halvaar af Restgældens Beløb pr. 1. April 1939, første Gang 11. Juni Termin 1939.

Er det halvaarlige Afdrag under 1 pCt., forhøjes det hertil, ud over den Del af Godtgørelsen for Jordværdi, som afdrages paa Gælden.

§ 10.

Ved Obligationens Indfrielse eller Afdrag paa mere end $\frac{1}{25}$ af Restgældsbeløbet pr. 1. April 1939, i Løbet af et Aar, fradrager Grundejerne ved Betalingen et Beløb svarende til Afgiftens kapitaliserede Værdi, regnet med $4\frac{1}{2}$ pCt. Rente og Rentes Rente.

§ 11.

Kredit- og Hypotekerforeninger er berettigede til ved deres Renteudbetalinger at fradrage gennem 25 Aar et Beløb paa 1 pCt. hver halvaarlig Termin.

Ved Udtrækning fratrækkes ved Udbetalingen den kapitaliserede Værdi af Afgiften.

§ 12.

For Obligationer, som er pantsat, deltager Pant-haveren i Obligationsafgiften i det Forhold, som Obligationens Restbeløb staar til det for Pantet ydede Laans Restbeløb.

§ 13.

Opgørelse af Godtgørelse, Udlignings- og Formueafgift og dennes Fordeling foretages af de i Lov Nr. 149 af 10. April 1922, jfr. Lov Nr. 108 af 31. Marts 1938, nævnte Skattemyndigheder.

Klager indgives og behandles efter de i nævnte Lov angivne Regler.

Finansministeren kan træffe nærmere Bestemmelser for at sikre alle Formuers Ligestilling, med Hensyn tagen til de Formueændringer, som Forslaget i øvrigt bevirker.

Det hed i Bemærkningerne:

Skal Grundskyld videreføres, maa der tages Hensyn til Gæld. Dette Hensyn kan kun tages een Gang ved Indførelse af fuld Grundskyld straks eller gradvis.

Naar der tages Hensyn til Gæld, er Grundskyld ikke blot muligt i en Krisetid, men en effektiv Kriseforanstaltning, som betinger baade en Gældsnedskrivning og Ophævelse af Monopoler, Særrettigheder og Skatter, der skaber Dyrtiden.

Det fastsættes (§7), at der ydes Grundejerne en Godtgørelse for den af dem overtagne Jordværdi, dog højst efter Ansættelsen pr. 1. April 1939.

Der ydes dem 4 pCt. af denne Værdi om Aaret gennem 25 Aar, hviket kapitaliseret ved $4\frac{1}{2}$ pCt. Rente og Rentens Rente svarer til ca. 60 pCt. Den foreslaaede Afvikling af Ejendomsskyld (§§ 14 og 15) giver i Gennemsnit en Lettelse for fast Ejendom paa ca. 10 pCt. af Grundværdien, og Rentelettelsen (§ 9) giver for de gældbundne andre 30 pCt.

En Del af Godtgørelsen og Rentelettelsen kan kræves anvendt som Afdrag paa Gælden.

Midler til Godtgørelsen tilvejebringes (§ 8) ved en Afgift af Bygningsværdierne paa 2 pCt. om Aaret gennem 25 Aar, svarende til en Formueafgift paa 30 pCt. For den gældbundne Del refunderes ogsaa denne Afgift gennem Rentelettelsen.

Af Jordværdien paa 5600 Mill. Kr. er ca. 5000 Mil. Kr. i privat Besiddelse, hvoraf dog ca. 500 Mill. Kr. er Stigning i nuværende Ejers Tid, saa Godtgørelsen vil blive ca. 180 Mill. Kr. om Aaret.

Ejendomsskyldsværdien er 15,66 Milliarder, hvoraf ca. 14 Milliarder er i privat Besiddelse. De 5 Milliarder er Jordværdi. 2 pCt. af de 9 Milliarder, som er Bygningsværdi, giver da de 180 Mill. Kr.

Af de 180 Mill. Kr. kommer kun ca. $\frac{1}{3}$ til Udbetaling, idet Godtgørelse og Afgift delvis ophæver hinanden. Der skal betales af Ejendomme med en Bygningsværdi paa mere end det dobbelte af Jordværdien, medens Ejendomme med forholdsvis ringe Bygningsværdi skal have ca. 60 Mill. Kr. aarligt mere end den paalignede Udligningsafgift, som for den

gældbundne Del tilmed refunderes af Pantekreditorerne.

Afgift paa Bygningsværdi ud over Godtgørelsen for Jordværdi kan ved Fald i Værdien, som Følge af ophævet Toldbeskyttelse, nedsættes tilsvarende.

Fra Debatten i Folketinget.

*Knud Kristensen (V) hævdede, at Retsforbundet baa-
de inddrog Jordværdien $4\frac{1}{2}$ Milliard og Halvdelen af Byg-
ningsværdien eller ialt $9\frac{1}{2}$ Milliard.*

*Oluf Pedersen svarede, at dette var urigtigt, eftersom
hele Bygningsafgiften gik til Skødehaverne selv til
Udligning af Tabet ved Inddragning af Jordværdien.*

Et Eksempel:

*Jeg tager en Ejendom paa 14 Tdr. Land, med en Ejendoms-
skyldsværdi af 13,000 Kr., hvoraf de 5000 er Jordværdi, hvor-
Ejeren betaler 138 Kr. i personlig Skat. Gælden er 12,000 Kr.*

Han skal betale i Aar:

2 pCt. af Bygningsværdien	160 Kr.
$4\frac{1}{2}$ » » Jordværdien	225 »
	385 Kr.
Han faar 4 pCt. af Jordværdien	200 Kr.
» » Rentelettelse 2 pCt.	240 »
» » Lettelse i pers. Skat ca. . .	73 »
	513 Kr.

*Denne Mand faar altsaa en direkte Lettelse paa 928 Kr.
Men dertil kommer, at efter Lovforslaget vil der ske en Let-
telse i de indirekte Skatter, der kan ansættes til ca. 100 Kr.
pr. Person, og det vil sige, hvis det drejer sig om en Familie
paa 6 Personer, 600 Kr. Desuden faar vedkommende en Let-
telse i sine Driftsomkostninger, som jeg vil anslaa til et Par
Hundrede Kroner pr. Ejendom.*

*Det vil sige, at Lovforslagets Genemførelse for en saadan
Husmand det første Aar vil betyde en Lettelse paa 928 Kr.*

*Knud Kristensen: Vi behøver jo slet ikke at gaa til
saadanne Tal. Vi kan simpelthen tage en Mand, der ejer et
Stykke Jord til 1000 Kr. Hvordan vil han blive behandlet?
Han vil faa paalagt en aarlig Afgift paa 45 Kr. ekstra, ud
over det han har. Han vil faa en Erstatning paa 40 Kr. i alt,
hvis han altsaa er Ejer. Efter 25 Aars Forløb vil denne Jord
være Statens. Hvad har den Mand faaet i Erstatning? Ikke
en rød Øre. Han har afleveret hvert Aar 5 Kr., det vil sige
125 Kr. af Jorden. Saa spørger jeg: Hvor er denne Erstat-
ning herne?*

I Løbaf af 25 Aar tager de Halvdelen af samtlige Byg-

ningsværdier her i Landet, og det er rigtigt. 2 pCt. i 25 Aar er Halvdelen. I Løbet af 25 Aar indkasserer de til Staten hele Grundværdien og Halvdelen af den samlede Bygningsværdi, og rundt regnet Halvdelen af samtlige Formuer her i Landet.

Olof Pedersen: Hr. Knud Kristensen siger, at naar vi gennem 25 Aar paaligner Bygningerne 2 pCt. om Aaret, tager vi Halvdelen af Bygningsværdien. Det er ikke rigtigt, for det er kun 30 pCt., man betaler. Derefter siger han, at naar man giver Skødehaverne 4 pCt. af Jordværdien er det slet ingen Godtgørelse. Altsaa 2 pCt. af Bygningsværdien er Halvdelen, men 4 pCt. af Jordværdien er ingen ting.

Hvad er det, der sker for den Mand, som har et Stykke Jord, der er 1000 Kr. værd? Man paaligner ham en Grundskyld af $4\frac{1}{2}$ pCt. og giver ham 4 pCt. i Godtgørelse. Det, som ~~sker~~ reelt, hvis han vil gøre sit Formuetab op, er det, at man paaligner hele Jordens Værdi som Grundskyld og yder ham en Godtgørelse, som ialt svarer til $4\frac{1}{2}$ pCt. Rente og Rentes Rente for de 60 pCt. Hvis der er Bygningsværdier paa, vil han faa de 70 pCt. godgjort.

Jeg mener, det er rimeligt at gøre det saadan. Jeg siger: De falske Værdier skal væk! Det giver et Formuetab, og det Formuetab bør alle Formueejerne stilles lige overfor.

III. Skattelettelser.

§ 14.

Den i Lov Nr. 202 af 20. Maj 1933 fastsatte Grundstigningsskyld ophæves. Ligeledes ophæves den kommunale Grundskyld i Henhold til Lov Nr. 188 af s. D. og den fælleskommunale Grundskyld efter Lov Nr. 100 af 14. April 1937. Den i nævnte Lov fastsatte Ejendomsskyld opkræves med samme Beløb af hver enkelt Ejendom i Finansaaret 1939—40 som i foregaaende Finansaar. For følgende Aar nedsættes dette Beløb for hvert Aar med $\frac{1}{25}$.

§ 15.

Den i Lov Nr. 352 af 7. August 1922 med Ændring i Lov Nr. 102 af 14 April 1937 fastsatte Grundskyld til Staten ophæves. Den i samme Lov ansatte Ejendomsskyld til Staten betales af hver enkelt Ejendom med samme Beløb i 1939—40 som i foregaaende Finansaar.

For følgende Aar nedsættes dette Beløb for hvert Aar med $\frac{1}{25}$.

§ 16.

Den i Lov Nr. 108 af 29. April 1924 fastsatte Told paa Kaffe ophæves. Ligeledes ophæves den midlertidige Afgift paa Kaffe og Kaffesurrogater i Henhold til Lov Nr. 156 af 13. April 1938.

§ 17.

Den i Lov Nr. 157 af 27. Maj 1908 fastsatte Røesukkerafgift ophæves. Ligeledes ophæves den i Lov Nr. 156 af 13. April 1938 fastsatte midlertidige Afgift.

§ 18.

Den i Lov Nr. 219 af 1. Maj 1923 fastsatte Chokolade- og Sukkervareafgift ophæves. Ligeledes ophæves den i Lov Nr. 156 af 13. April 1938 fastsatte midlertidige Afgift.

§ 19.

Den i Lov Nr. 156 af 13. April 1938 fastsatte Benzinafgift ophæves.

§ 20.

Den i Lov Nr. 104 af 4. April 1922 ansatte Forlystelsesskat ophæves.

§ 21.

De i Lov Nr. 108 af 29. Marts 1934 og senere dertil knyttede Bestemmelser omtalte Toldafgifter nedsættes med mindst $\frac{1}{5}$ for hvert Aar, bortset fra Afgift paa Øl, Spiritus og Tobak, som omdannes til en Banderoleafgift, hvis Beløb anvendes til Dækning for Udgifter til social Forsorg.

§ 22.

Det ved Grundskylden indkomne Beløb skal i øvrigt, for saa vidt det ikke overføres til følgende Finansaar, anvendes til Nedsættelser i Skatter og Afgifter.

Bestemmelserne i Landkommunalloven af 6. Juli 1867 om et Ligningforhold mellem Ejendomsskat og Skat paa Formue og Lejlighed ophæves.

§ 23.

Denne Lov træder, hvor nærmere Tid ikke er angivet, i Kraft pr. 1. April 1939, samtidig med at der

paalignes en Formueafgift af andre Formuer til en Afvikling af den offentlige Gæld. Den gælder ikke for Færøerne.

Det hed i Bemærkningerne:

I alt vil Grundskylden give Kommunerne en Merindtægt paa ca. 78 Mill. Kr. *aarligt*. Dette vil betinge en Nedsættelse af den kommunale Skatteprocent med to Femtedele gennemsnitlig.

Statsgrundskylden giver 156 Mill. Kr., hvilket er 147 Mill. Kr. til Nedsættelse af Statsskatter.

Der foreslaas ophævet Told paa Kaffe (§ 16) ca. 24 Mill. Kr., ligeledes Afgift paa Kaffesurrogater ca. 4 Mill. Kr. Desuden ophæves Roesukkerafgift (§ 17) ca. 18 Mill. Kr., Afgift paa Chokolade og Sukkervarer (§ 18) ca. 14 Mill. Kr., Til lægsafgift paa Benzin (§ 19) ca. 20 Mill. Kr., Forlystelseskatten (§ 20), der giver Staten ca. 7 Mill. Kr. I Løbet af 5 Aar (§ 21) ophæves Toldskatter for ca. 60 Mill. Kr., i alt 147 Mill. Kr. Tolden paa Øl, Spiritus og Tobak foreslaas ændret til en Banderoleafgift, der sammen med den indenlandske Afgift bruges til Dækning af sociale Udgifter.

Forslag til Lov om en Formueafgift til Afvikling af offentlig Gæld.

(Forelagt i Folketinget den 15. Oktober 1938
af *Oluf Pedersen*).

§ 1.

Formuer, som ikke i Henhold til Lov om det danske Folks Ligeret til Grundværdierne har deltaget i Grundskyld, Udligningsafgift eller den dertil knyttede Gældsnedskrivning, paalignes en tilsvarende Afgift, hvis Beløb anvendes til Afvikling af den offentlige Gæld.

§ 2.

Agiften svares gennem 25 Aar med 1 pCt. halvaarlig, 1ste Gang 11. Juni Termin 1939, af Formuebeløbet pr. 1. April 1939.

§ 3.

Banker, Sparekasser og lignende Institutter svarer Afgiften af Aktiekapital og Reserver samt af de pr. 1. April 1939 indestaaende Indskud af enhver Art.

Afgift svares ikke af Formue anbragt i fast Ejendom som Eje eller mod Pant.

Hæves der af Indskud i Banker og Sparekasser m. v. mere end $\frac{7}{10}$ af Beløbet pr. 1. April 1939, kan der kræves Sikkerhed til Dækning for Andel i Grundskyld, Udligningsafgift, Gældsnedskrivningen i fast Ejendom og Formueafgiften.

§ 4.

Livsforsikringselskaber o. lign. svarer Afgiften af deres Formue og Præmiereserver pr. 1. April 1939.

Afgiften svares ikke af Formue anbragt i fast Ejendom som Eje eller Pant eller af Indskud i Banker og Sparekasser.

Livsforsikringselskaber har Ret til at fradrage i deres Udbetalinger et Beløb svarende til den heri og i Lov om det danske Folks Ligeret til Grundværdierne paalignede Afgift, dog højst $\frac{3}{10}$ af den pr. 1. April 1939 i Selskabet indestaaende Formue, opgjort efter nærmere Regler, der fastsættes af Finansministeren efter Indstilling af Forsikringsraadet.

§ 5.

Andre Selskaber svarer Afgiften af Formuer anbragt i Skibe, Ejendom i Udlandet, Varelager samt af Værdipapirer m. v., der ikke er anbragt i fast Ejendom her i Landet eller som Indskud eller Aktier i danske Banker og Sparekasser.

§ 6.

Personer svarer Afgiften af Formuer i Skibe, Ejendom i Udlandet, offentlige Obligationer, Varelager, Inventar, Besætning samt anden Formue, der ikke er anbragt her i Landet i fast Ejendom, som Indskud eller Aktier i Banker eller Sparekasser, som Aktier i Selskaber eller som Livsforsikring i Indlandet. I Formuen fradrages for løs Gæld.

§ 7.

Opgørelsen af Formueafgiften foretages af Skattemyndighederne. Klage indgives og behandles efter de

i Skattelovgivningen angivne Regler. Finansministeren træffer Bestemmelser, som sikrer alle Formuers Ligestilling med Hensyntagen til de Formueændringer, Lov og Ligeret til Grundværdier og denne Lov i øvrigt bevirker.

§ 8.

Formueafgiften indbetales til Statskassen efter Finansministerens nærmere Bestemmelse.

Statskassen yder gennem 25 Aar Kommunerne et halvaarligt Tilskud paa 1 pCt. af deres Gæld pr. 1. April 1939. Dette skal bruges til Amortisering af Gælden.

Statens egen Andel i Formueafgiften anvendes til Afdrag paa Statsgælden.

§ 9.

For Statsindkomstskatten forhøjes Frigrænsen til at omfatte alle skattepligtige Indkomster under 3000 Kr. for Ikke-Forsørgere og til alle Indkomster under 5000 Kr. for Forsørgere.

Fradraget for Børn under 15 Aar forhøjes til 1000 Kr. for hvert Barn.

For Statsformueskatten forhøjes Frigrænsen til 25,000 Kr. for Ikke-Forsørgere og til 50,000 Kr. for Forsørgere.

Yderligere Nedsættelse af Skattebeløbet sker gennem Finanslovsanmærkning.

§ 10.

Denne Lov træder i Kraft 1. April 1939 samtidig med Lov om det danske Folks Ligeret til Grundværdierne. Den gælder ikke for Færøerne.

Falsk Kapital skal likvideres.

Oluf Pedersen udtalte ved Forelæggelsen af begge Lovforslag:

Vi hævder, at Samfundets Ret skal respekteres. De unge skal have Adgang til Jord uden Købesum, og vi skal af med Skatterne paa Arbejde og Forbrug, hvad Regeringen da ogsaa satte som sit Maal ved sin Tiltrædelse i 1929. Skal dette naas, maa der ske en Likvidation af bestaaende Ejendomsforhold, og vi foreslaar,

at der ved Likvidationen søges en Ligestilling af alle Formuer, enten de er anbragt i Jord eller Bygninger, i fast Ejendom eller andre Værdier. Vi foreslaar, at hele den saakaldte falske Kapital likvideres. Dette er for det første den samfundsskabte Jordværdi, som blot er Udtryk for Tilbuds- og Efterspørgselsværdi og ikke Udtryk for en Arbejdsindsats fra den enkelte. Vi mener ogsaa, at offentlig Gæld er falsk Kapital, en Forpligtelse i de Værdier, der skabes i Fremtiden, og endelig er Toldbeskyttelsen, der jo ikke giver højere Arbejds løn, men kapitaliseres til Gæld eller Aktier, Udtryk for falsk Kapital.

· Udregnet i Beløb drejer det sig om ca. 5 Milliarder i Jordværdi, hvoraf nok ca. en halv Milliard er Stigning i nuværende Ejeres Tid, om 2½ Milliard i offentlig Gæld, hvoraf ca. 1 dækkes af udbyttegivende Aktiver; Toldbeskyttelsen er uberegnelig, men kan antagelig kapitaliseres til 1 à 2 Milliarder. Nationalformuen er dels ca. 15½ Milliard i fast Ejendom, hvoraf dog kun ca. 14 Milliarder er i Privatbesiddelse, og anden Formue anslaaer jeg til ca. 5 Milliarder, eller i alt til Nedskrivning ca. 19 Milliarder Kr. Skal de 4½ Milliard i Jordværdi, som er overtaget af nuværende Skødehavere, og 1½ Milliard af den offentlige Gæld ud af Verden, saa svarer dette til en Nedskrivning paa ca. 6 Milliarder eller 30 pCt. af Formuerne.

Vi mener, at hele den falske Kapital skal ud, og saa kan man ikke undgaa en saadan Nedskrivning. Samfundet bliver ikke fattigere deraf, men Formuerne i Privatbesiddelse bliver mindre. Fællesformuen stiger, og Gælden sænkes.

Oluf Pedersen opgjorde *Renten* af den falske Kapital til 600 Kr. aarligt pr. Familie — uretfærdigt hver eneste Øre.

Alle bliver rige.

Vi foreslaar Nedskrivningen eller Afgiften ens for alle Formuer, enten de er store eller smaa, altsaa af 1 Mill. Kr. 300,000 Kr. i Afgift, og af 10,000 Kr. 3000 Kr. i Afgift. Men her maa det erindres, at Andelen i Fællesformuen eller Fordelen ved Nedskrivning af den offentlige Gæld bliver ligelig. Det drejer sig om 9000—10,000 Kr. for hver Familie og modsvarer altsaa Afgiften af Formuer paa helt op til 30,000 Kr. Vi bliver for saa vidt ved Gennemførelse af saadanne Forslag alle rige. Der bliver et rigt Fællesskab, Fatigdom forsvinder, der bliver ingen besiddelsesløse.

Arbejdsløsheden forsvinder.

Herom hed det i Bemærkningerne om de 225 Mill. Kr. i forøget Grundskyld og 100 Mill. Kr. i Formueafgift, ialt 325 Mill. Kr. til Lettelse i Skat paa Arbejde og Forbrug:

Naar Skat paa Forbrug og Omkostning, Skat paa Arbejdsindkomst, Told og Særrettigheder ophæves, bliver der billigere Leveomkostninger, hvilket kommer de formueløse, men ogsaa dem med de smaa Formuer, som suppleres med Arbejdsindkomster, til gode.

Sænkningen af Told og Skatter vil faa Omkostninger og Driftsudgifter ned. Det øger Lønningernes Købeevne og fremmer sund Beskæftigelse, da Forbrugerne er de egentlige Arbejdsgivere.

Derfor vil Lovforslagenes Gennemførelse ophæve den Landbrugskrise, der bunder i for store Driftsudgifter og de høje Renter. Befolkningen som Helhed faar sin Købeevne forøget. Arbejdsløsheden modvirkes positivt.

Forslagsstilleren antager ikke, at der et Aar efter Forslagenes Ophøjelse til Lov vil være ufrivillig Arbejdsløshed her i Landet.

Alle Skatter kan afvikles i Løbet af faa Aar.

Ved Nedgang i Leveomkostningerne falder den offentlige Lønudgift. Landbrugskrisens Ophævelse og Arbejdsløshedens Afskaffelse betyder en mægtig Nedgang i de offentlige Udgifter.

Gennemførelsen af dette Lovforslag og Forslaget om Formueafgift til Afvikling af den offentlige Gæld vil derfor ikke blot muliggøre en øjeblikkelig Afskaffelse af en Række Skatter paa Arbejde og Forbrug, men fører til en fuldkommen Afvikling, naar de nye Indkomster af retmæssig Fællesejendom, Besparelser ved Afvikling af offentlig Gæld, Nedgang saavel i Udgift til at bøde paa sociale Nødstilstande, fordi disse afvikles, som i de offentlige Lønninger ved Prisniveauets Nedgang, forbindes med den kloge sparsommelige offentlige Økonomi, der da kan praktiseres. Afviklingen af Skatterne kan ske, uden at nødlidende behandles karrigt eller at Undervisningen af Børnene forringes.

Alene Monopolisten har Fordel af bestaaende Uret — og det er den arbejdende Befolkning, som taber ved de nuværende Forholds Opretholdelse — fremfor den her foreslaede Lovgivning.

Hvor stor Del af Grundværdien er samfundsskabt?

De 5612 Mill. Kr. Grundværdi fordeler sig ifg. Vurderingen med 2460 for Landbrug (ca. 700 Kr. pr. ha), 64 for Skove, de øvrige 3088 er »Beliggenhedsværdier«.

Af Landbrugsarealet er antagelig $\frac{1}{3}$ »Opdyrkningsværdi« eller ialt ca. 12 pCt. af hele Jordværdien.

Efter Retsforbundets Lovforslag udlignes Tabet ved Grundværdiernes Inddragning — og nye arbejds-skabte Værdier forbliver i Ejerens Besiddelse.

Steincke som Grundskyldsmand.

Justitsministeren skrev i Pjecen: »Vort Folks økonomiske Fremtid«: »Naar Jordværdien er Genstand for privat Ejendomsret, og ogsaa Landbrugsvirksomheder i stigende Grad drives med det Formaal, dels at skaffe Prioritetsejerne (Kapitalen) Profit, dels at gøre Jordværdien til en kapitalistisk Spekulationsgenstand, bliver Resultatet, at Jordrenten stadig drives i Vejret, medens Prioritetsgælden stiger, og hver efterfølgende Generation kommer til at sidde endnu haardere i det end den foregaaende. Adgangen til Jorden er derfor blevet mere besværlig for den kapitalløse Ungdom, der har maattet forlade Landet for at søge til Byernes Industri, hvor den forøger den industrielle Reservearmé og i Krisetider synker ned til det ejendoms- og rodløse Proletariat, der overalt truer Civilisationens Vækst, enkelte Steder endog dens Bestaaen.«

Og saa foreslog Hr Steincke, at gennemføre Reformen, der gik ud paa en forholdsvis kortvarig Overgang til fuld Grundskyld. Dernæst siger han:

»Om de omhandlede Reformen er de eneste, der kan redde Danmarks Fremtid, ved jeg ikke, ved ingen, men hvad jeg ved, er, at disse i hvert Fald kan.«

Den nye Generaldirektør Knud Korst

skrev for et Par Aar siden i sin Pjece: »Landbrugets Gældskrise« (Side 36) om den voksende Prioritetsgæld:

»Det bedste Middel til at imødegaa denne Gældsstiftelse vilde utvivlsomt være en rationel Jordbeskatning, hvorved de Konjunkturgevinster, der kapitaliseres ved Ejendommens Salg, inddrages til Fordel for Samfundet som Helhed og unddrages den private Ejer. Derigennem vilde man nemlig ramme Ondet i dets Rod, den egentlige Profitdannelse.«

Hr. Korst skriver videre:

»Her skal ikke gaa nærmere ind paa Spørgsmaalet om Ejendomsbeskatningen, men blot anføres, at en Jordbeskatning, der tilsigter at beslaglægge hele Jordrenten, maa være den principielt rigtige.«

Regeringens Ændringer i Grundskylden.

Ved Ministeriet Staunings Tiltræden hed det i en officiel Proklamation:

»Skatterne flyttes fra Arbejde og Forbrug til de samfundsskabte Værdier og til Indtægt og Formue, som er Frugten af andres Arbejde.«

Hermed erkendte Regeringen, at den vidste Midlet imod Krisen. Desværre har dens praktiske Politik øget Skatterne paa Arbejde og Forbrug, ja endog nedsat Grundskylden.

Amtsgrundskylden.

Man gennemførte i 1933 et Forlig med Venstre om Nedsættelse af Amtsgrundskylden ved Statstilskud.

Nedsættelsen var første Aar 20 Mill. Kr., senere mindre, 5—6 Mill. Kr., fordi den rettede sig efter Forrentningsprocenten.

I 1938—39 vedtog man yderligere at yde et Tilskud paa 5 Mill. Kr. af Udligningsfonden til Grundskyldens Nedsættelse.

Forslaget var en Lejlighedslov og motiveredes med Mund- og Klovesygen: Da Husmandsbruget har ringest Jord og derfor kun godt halv Grundværdi pr. ha, men har over det dobbelte Antal Køer pr. ha, udgør Nedsættelse for Husmanden ca. 1 Kr. pr. Ko, men for Herremanden næsten 4 Kr. pr. Ko.

Da Landdisrikternes Jordværdi er 3068 Mill. Kr., giver de 5 Mill. 1 Kr. 66 Øre pr. 1000 Kr.

		Koantal pr. Grundværdi	Nedsættelse pr. Ko
Ejendomme	2— 4,000	1,470	= 1,13
—	10—15,000	0,923	= 1,80
—	25—50,000	0,585	= 2,83
—	over 100,000	0,479	= 3,47

Pr. Ko var Nedsættelsen i Københavns Amt 13,66 i Ringkøbing kun 1,99 eller ca. $\frac{1}{7}$.

Rf. stemte imod alle Lovforslag om Nedsættelse af Grundskylden.

Venstre, Konservative og Bondeparti krævede større Nedsættelse.

Landbrugets Ejendomsskatter.

De samlede Ejendomsskatter var i 1922—23 107 Mill. Kr., hvoraf Landbruget betalte de 70. I 1937—38 er Ejendomsskatterne steget til 133 Mill. Kr., men Landbrugets Andel er faldet til 60 Mill. Kr. Fra $\frac{2}{3}$ af alle Ejendomsskatter er Landbrugets Part faldet til under Halvdelen. De sidste 20 Aars Udvikling af Landbrugets Ejendomsskatter viser følgende:

1917-18—1921-22	55 Mill. Kr.
1922-23—1926-27	62 —
1927-28—1932-33	51 —
1933-34—1937-38	54 —

Der har saaledes været en betydelig Nedgang, og dette fremgaar da ogsaa af Landøkonomisk Driftsbureau's Tal, der sammenholdt med Antal Salg viser følgende:

Ejendomsskatter pr. ha	Solgte Ejendomme
1915-1922 27	95,240
1923-1927 29	48,130
1928-1933 24	42,926
1933-1934 21	12,559

De 143,000 Ejendomme — eller $\frac{2}{3}$ af samtlige Landejendomme, der har skiftet Ejer fra 1916 til 1927, havde større Ejendomsskat end i Dag. Derimod er Ejendomsskatten steget fra 1933—34 paa Grund af den højere Forrentningsprocent, som nedsætter Statens Tilskud til Nedsættelse af amtskommunal Grundskyld.

Det er saaledes usandt, naar Dr. Krag paa et fynsk Venstredelegeretmøde fortalte (hvis man da ellers kan tro »Fyns Tidende«), at Ejendomsskatterne var 100 Mill. Kr., hvoraf Landbruget betalte de 90.

Og Hr. Hans Pinstrup fortalte i Folketinget, at der var indskudt en ny Prioritet paa 12—1300 Mill. Kr. i dansk Landbrug. Han blev tilbagevist, men da han — og Venstre med ham — stadig rejser Krav om Nedsættelse af Ejendomsskatterne, kan det oplyses,

at deres Fremstilling er helt ved Siden af, ja at de, der i Dag besidder danske Landejendomme, som Helhed har overtaget dem med samme Ejendomsskat, som de svarer i Dag.

De nuværende Ejere ved, hvad de er gaaet ind til, bortset fra de, der har haft Ejendommen før 1916 og som har opnaaet en betydelig Værdistigning.

Set ud fra Ønske om faste Skatter paa Ejendom er der ingen Begrundelse for Kravet om Lettelse, da det offentliges Byrde gennem Ejendomsskat ikke er øget for Landejendomme.

Fra et samfundsmæssigt Synspunkt er Kravet fejlagtigt, fordi det betyder højere Salgspris — og større Prioriteter.

Ud fra et Landbrugssynspunkt vilde Opfyldelse give mere Monopol-Værdi for Sælgeren — men ringere Arbejdsudbytte til Brugeren.

Loven om Grundstigningsskyld.

I den Lov, som gennemførtes om Grundstigningsskyld, nøjes man med at inddrage Halvdelen af Stigningen, og yderlig skal der fradrages for et Beløb svarende til de første 10 pCt. og Halvdelen derunder af den almindelige Stigning plus yderlig de første 10 pCt. af den lokale Stigning. Der gives endvidere Lempelser for smaa Grunde og for Grunde, som trods Stigning ikke giver forøget Udbytte.

Venstres Ordfører, Rasmussen Flemløse, gav i Landstinget følgende Fremstilling:

»Stiger en Grund fra 100,000 Kr. i 1932 til 125,000 i 1937, er der en Stigning paa 25,000 Kr.

Inden der svares Grundstigningsskyld, skal der ske forskellige Fradrag. Er den samlede Jordværdi i Landet steget, skal der fradrages i Opgørelsen de første 10 pCt. og halvt af de næste 10 pCt., altsaa hvis Stigningen er 12 pCt., først 10 pCt. af de 100,000, som Jorden stod i, eller 10,000 Kr., dernæst Halvdelen af de næste 2 pCt. eller 1000 Kr.

Der fragaar altsaa i de 25,000 først 11,000 Kr. ned til 14,000 Kroner.

Men saa giver der en Margin for Fejlvurdering paa 10 pCt. af de 125,000 Kr. eller 12,500 Kr., som altsaa yderlig skal trækkes fra, saa der af Stigningen paa 25,000 Kr. skal trækkes 23,500 Kr. og kun 1500 er skattepligtig, og heraf skal endda kun svares 2 pCt. om Aaret.«

Som Regel inddrages selv af store Stigninger kun 20—30 pCt. Rf. foreslog at inddrage hele Stigningen — uden de mange Forbehold —, men stemte, efter at dette var forkastet, for Loven, som et lille Skridt den rigtige Vej.

Selv Venstre erkender, at *nyskabt* Grundværdi bør tilfalde Fællesskabet, men Samfundet har samme Krav paa den Værdi, der er skabt — blot maa, mener vi, Kravet da ikke rejses alene overfor Skødehaverne, men ogsaa overfor de, der har solgt samfundsskabt Værdi, hvorfor Obligationsejerne, som foreslaaet, maa deltage gennem Nedsættelse af Renten.

En isoleret »Grundstigningsskyld« har store praktiske Vanskeligheder. Den gennemførte Lov inddrager mere af de, der har smaa Arealer, end de, der kun har Stigning paa en Del af Ejendommen. I Praksis kan den modvirke Udstykning.

Jordudstykningsen.

Rf. har givet Tilslutning til Udstykning af Jord efter Principperne i Loven af 4. Okt. 1919.

Vi ønsker fri Adgang til Jord — uden Købesum, men alene imod Grundskyld —, og Jordfondens Midler kan da bruges alene til Byggelaan.

Vi stemte for Skattefritagelse for Nybygninger, for Ret til Omvurdering til Ejendomsskyld og for Ekspropriation af Jord til Baneanlæg m. v. og i militært Øjemed (til civil Værnepligt).

Vi stemte for Lov om ændret Jordfordeling i Sønderjylland.

Derimod er Retsforbundet gaaet imod Ekspropriation af Jord til Husmandsbrug (de indeklemte Hus-

mænd. Ekspropriation skal jo ske imod fuld Erstatning og er, som Jakob E. Lange skrev i 1929, dyrere end Køb og præges af Vilkaarlighed og Ulighed. Dette Spørgsmaal løses naturligt ved Grundskyld.

Regeringens Politik med Ordninger og indirekte Skatter har forurettet Husmændene og gavnet Godsejerne, saa Udstykningen er modvirket langt mere end den »støttes« ved Statslaan m. v.

Estlands Udstykningspolitik.

Om Udstykningen i Estland oplyste Oluf Pedersen i sit Radioforedrag:

»Agrarreformen inddrog 2,4 Mill. ha eller de 96 pCt. af Godsejernes Areal til Staten. Det er sikkert den mest størstiledede Udstykning, som Verden har set — og man mener næppe uden Grund, at dette reddede Estland fra Kommunismen.

Til hvert Gods blev der kun 50 ha tilbage, senere gik man dog op til 75 ha. Godserne blev overtaget uden videre.

Senere er der ydet en Snes Mill. Kr. i Erstatning, foruden at man har overtaget for ca. 80 Mill. Kr. af tidligere Gæld, ialt ca. 100 Mill. i danske Kroner eller ca. 40 Kr. pr. ha. Hvor størstilet denne Udstykning var, vil fremgaa af, at Landejendommenes Antal blev fordoblet — og nu er over 313,000 imod 206,000 i Danmark.

Da Estland kun har en Trediedel saa mange Indbyggere, vil det sige, at de forholdsvis fik det dobbelte Antal.

Hos os er Antallet siden 1919, da ogsaa vi begyndte paa den store Udstykning, steget med 14,000, hos Esterne steg det med ca. 70,000 eller det femdobbelte, ja, efter Indbyggerantal endog femtentendobbelte.«

Udstykningen modvirker, tillige med øget Eksport (og Import) samt lavere Skatter, Arbejdsløsheden.

I Folkeforbundets Statistik opgives Tallene saaledes:

		Antal ledig	
		Danmark	Estland
1931	59,430	3542
1937	107,123	1158

Ordningspolitiken.

Man har kaldt Ordningerne for »Planøkonomi«, idet man tilsigtede at statsregulere for at bøde paa Naturens Orden, der ikke fandtes at være god nok.

Man har imidlertid ikke magtet Opgaven. En god Høst fremtvang en Korntold med dyrt Korn. Svine-reguleringen brød helt sammen i Foraaret 1939, saa man end ikke var i Stand til at levere Flæsk til de høje engelske Priser, saa adskillige Millioner gik tabt for det danske Samfund.

I Virkeligheden er alle Ordningerne kun Prisforfalskning, der søger at gøre Varen dyr, naar der er rigeligt, saaledes at den *ikke* kan afsættes.

Resultatet er det modsatte af Orden. Prisforfalskningen skader Byens Befolkning, der mister sin Købekraft, men Landbruget tjener ikke tilsvarende, ja det mindre Landbrug taber.

Kornordningen

blev gennemført af de fire store politiske Partier trods det, at Venstre i sit Program siger:

»Egentlige Livsfornødenheder og Produktionsmidler skal være afgiftsfrie«.

Kornafgiften fordeltes fortrinsvis til de smaa Brug, men de større fik Fordelen, fordi de som kornsælgerne fik højere Priser (Godsejerspolitik).

Først i Marts 1939 var Korntolden ansat saaledes: Rug 5 Kr. 50 Øre pr. kg, Hvede 5 Kr. 10, Byg 3 Kr. 90, Havre 4 Kr. 75, Blandsæd 3 Kr. 80 og Majs 2 Kr. 25, alt pr. 100 kg.

Retsforbundet stemte imod baade Korntolden og Kornets Overførsel til Valutacentralens bundne Liste.

Man begrundede Kornordningen med, at den skal hæve Fedevareprisen, men dette er helt i Skoven, eftersom de *danske* Kornpriser ikke bestemmer Fedevareprisen.

Kreaturholdet.

Statistisk Aarboq 1938 angiver følgende Tal for Kreaturholdet:

Køer	166 Mill.	1,6 Mill.
Svin	194 »	3,5 »
Høns	1480 »	29,6 »

Heraf fremgaar tydeligt, at selvom Danmark forhøjer sin Kornpris og mindsker sin Produktion, saa vil Nedgang i de 1 à 2 pCt., vi har af Produktionen, ikke give højere Priser. Vi skader derfor blot os selv ved Fortsættelse og Udvidelse af Prisforfalskningen for Korn, enten det sker ved Korntold, Importforbud eller Indmalingstvang.

Man lokkede i sin Tid et Flertal af Husmændenes Ledere med til Korntolden imod Løfte om en Kornpris af 10 à 11 Kr., ingen Brødfordyrelse og Rentelettelse — bagefter brød man alle Løfterne.

Imod Korntolden.

Retsforbundet gik imod Indmalingstvangen og Korntoldforhøjelsen — og Ordføreren Oluf Pedersen angreb Landbrugsministeren, fordi han, endda i en Tid, hvor det saa ud til Krig, forbød Import af Brødkorn.

Retsforbundet stillede en Dagsorden, hvori det hed:
 »Idet Folketinget misbilliger, at Ministeren for Landbrug og Fiskeri udstedte Importforbud for Brødkorn paa et Tidspunkt, hvor der var Fare for Afspærring og Brødmangel, erklærer Tinget sig enigt med de jyske Landboforeninger i, at der fra Statens Side foretages de færrest mulige Indgreb vedrørende Produktion og Omsætning, og gaar hermed over til næste Punkt paa Dagsordenen.«

Dagsordenen forkastedes med alle Stemmer mod Rf. — En Del Venstremænd stemte ikke.

Smør- og Margarineordning.

Der har været Margarineordning, nu er den opgi- vet. Derimod er der en Smørordning, som fastsætter 2 Kr. 60 Øre pr. kg som Minimalpris. Den nedsætter Forbruget.

Venstre ønskede en Begrænsning af Margarineproduktionen. Om det ufordelagtige heri forelaa en Udvalgsberetning fra Det kgl. danske Landhusholdnings-selskab bl. a. med Landstingsmand Hauch som Medlem, denne fastslog, at Landbrugets Fordel var 10 à 22 Mill. Kr. ved en Pris af henholdsvis 2,10 og 2,50 pr. kg, men *det samfundsmæssige Tab ca. 60 Mill. Kr. pr. kg, naar 60 Mill. kg Margarine erstattedes med 50 Mill. kg Smør.*

Landbrugets Andel i det samfundsmæssige Tab oversteg dets Fordel.

Venstre maatte opgive sit Forslag og gik sammen med Konservative ind for Smør- og Margarineskat.

Kartoffelmelsordningen

spærrer for Indførsel og fastsætter en kunstig Pris paa omkring ved det dobbelte af Verdensmarkedets. Det drejer sig om en Fordyrelse paa ca. 18 Øre pr. kg for ca. 11 Mill. kg eller omkring ved 2 Mill. Kr.

Ved denne Fordyrelse kommer 50 à 60 Mand i Arbejde. Fordyrelsen er ca. 30,000 Kr. pr. Arbejder. Købeevnen svækkes, saa det tidobbelte Antal Arbejdere bliver ledige.

Sprit i Benzinen.

Tanken herom fremførtes ved Gældsforhandlingerne i Sommeren 1934 af Venstre og afvistes af Finansministeren. De fremførtes paany af Fuglsang (V.) under Finanslovsdebatten og blev foreløbigt afvist af Handelsministeren, som oplyste, at der kan blandes ca. $\frac{1}{4}$ Sprit i Benzinen, men den koster med en Kartoffelpris af 2,67 pr. Td. ca. 55 Øre at fremstille, medens *Benzin kan købes for $\frac{1}{3}$ af denne Pris.* Erstattes $\frac{1}{4}$ af de ca. 360 Mill. Liter Benzin, der indføres, med Sprit, vil det give en Fordyrelse paa ca. 33 Mill. Kr. til Skade for det danske Samfund.

Fhv. Handelsminister Hauge oplyste, at hvis man blandede mindre i, *saa* blev Fordyrelsen ikke saa stor — og denne geniale Oplysning søger nu visse Interesser at udnytte.

Svinereguleringen.

Retsforbundet gik ikke imod, at den enkelske Kontingentering blev videreført overfor danske Producenter, men ønskede det *hjemlige* Marked frigivet, hvorved der blev en for alle Parter fordelagtig Regulator.

Ved de første Ordninger gav man det store Brug alt for mange Svinekort i Forhold til deres tidligere Produktion — foruden en Korntold.

Senere er dette ændret.

Sukkerordningen

gennemførtes 1931. Forslaget gav Handelsministeren Ret til at forhandle og indføre Sukker samt at fastsætte en Pris, som laa 3 Øre over Verdensprisen pr. kg.

Der blev fra Retsforbundet stillet et Ændringsforslag om, at den hjemlige Afgift bortfaldt straks. Tolden ophævedes gradvis i Løbet af fire Aar.

Dette Forslag, som vilde have ophævet baade Told og indenlandsk Afgift i Aaret 1935, blev nedstemt. Den radikale A. M. Hansen kaldte Forslaget et mægtigt Beskyttelsesforslag.

Sandheden var, at Forslagets Vedtagelse havde sparet Forbrugerne for mange Millioner Kr., og denne Lettelse var faldet særligt paa de børnerige Familier, som da havde faaet øget Købekraft overfor Klæder og Skotøj m. v.

Om Forfalskningen af Sukkerpriserne oplyste Hans Hansen (Rørby) i Februar 1939 i Folketinget:

»Vi kunde indføre Sukker til ca. 15 Øre pr. kg, men vi producerer 185,000 Tons, hvis Pris er 41 Øre — vi fordyrer altsaa Sukkeret for Forbrugerne med 25 Øre. Det er samlet en Fordyrelse paa 46½ Mill. Kr., og heraf faar Arbejderne kun 15 Mill. Kr. i Løn. Man plyndrer Forbrugerne. Det koster 2000 Kr. pr. Mand at skaffe de 15,000 Roearbejdere Beskæftigelse. Det er den groveste Ordningspolitik, man har set.«

Paa Sukkerfabrikernes Generalforsamling svarede Formanden, at uden Ordning blev Udbyttet 0. Nu er det 7 pCt. ogsaa af Friaktierne.

Nettoudbyttet for forskellig Størrelse af Landbrug.

Efter Oplysninger fra »Landøkonomisk Driftsbureau« angiver vi nedenstaaende Beregning af Nettoudbyttet af forskellige Landbrugsejendomme for de sidste fem Aar før »Ordningspolitikken«, samt Gennemsnittet af fem Aar under Ordningerne.

Tallene er for gældfrie Ejendomme, og i Nettoudbyttet er medregnet Brugerens Driftslederløn samt Arbejdsvederlag til ham selv og hans Familie.

Husmandsbrugets Nedgang.

Først ser vi paa Ejendomme under 10 ha.

Før Ordningerne:

1928-29—1932-33 404 Kr. pr. ha.

Efter Ordningerne:

1933-34—1937-38 371 Kr. pr. ha.

En Nedgang paa 33 Kr. pr. ha eller pr. Ejendom paa 6¹/₂ ha 215 Kr. pr. Ejendom.

Og samtidig er Pristallet steget 9 pCt., altsaa en Nedgang paa 33 Kr. pr. ha i Stedet for en Opgang, der burde være paa 37 Kr. for at dække Prisstigningen. Føringelsen er 70 Kr. pr. ha eller for 7 ha ca. 500 Kr. aarligt.

Gaardmandsforbruget uforandret.

For Ejendomme mellem 10 og 50 ha er der et Nettoudbytte paa 180 Kr. pr. ha baade før og efter Ordningspolitikken i de to femaarige Perioder.

Godsejerne fik Stigning.

For Ejendomme over 50 ha er Resultatet følgende:

Før Ordningerne:

1928-29—1932-33 103 Kr. pr. ha.

Efter Ordningerne:

1933-34—1937-38 111 Kr. pr. ha.

Det er Stigningen paa 8 Kr. pr. ha eller for en Ejendom paa 500 ha ca. 4000 Kr. aarlig.

Disse Tal bekræfter fuldtud, at Ordningspolitikken er Godsejerpolitik.

At den for alle Ejendomme har forhøjet selve Ejendomsværdien og mindsket Arbejdsudbyttet, gør Ordninger dobbelt uheldige — og besynderligt er det, at en socialdemokratisk Regering vil lægge Navn til.

Skattepligtig Indkomst.

Til Belysning af Regeringens økonomiske Politik skal vi yderligere anføre Tallene, som de fremgaar af den officielle Statistik over Indkomstansættelserne, saaledes som der er ansat til Skat, fradraget erlagt direkte Skat, henholdsvis i Aaret 1932—33 og 1937—38 af Indtægten Aarene 1931 og 1936.

Landbrug:

Godsejerne:

	1931	1936
Antal	1,155	1,859
Indkomst	9,1	19,1
Gennemsnitlig	7,880	10,268

Gaardmænd:

Antal	79,362	88,151
Indkomst	162,8	207,0
Gennemsnitlig	2,052	2,349

Husmænd:

Antal	68,859	81,089
Indkomst	87,2	107,1
Gennemsnitlig	1,268	1,319

Haandværk og Industri:

Hovedpersoner:

Antal	96,509	91,087
Indkomst	348,9	359,6
Gennemsnitlig	3,615	3,946

Medhjælpere:

Antal	250,962	339,280
Indkomst	606,8	804,7
Gennemsnitlig	2,402	2,374

Handel:

Hovedpersoner:

Antal	51,908	56,541
Indkomst	236,4	281,5
Gennemsnitlig	4,554	4,996

Medhjælpere:

Antal	93,156	86,823
Indkomst	241,7	237,4
Gennemsnitlig	2,596	2,730

Samtlige Skatteydere:

Antal	1,153,026	1,328,102
Indkomst	2,910,0	3,391,3
Gennemsnitlig	2,523	2,553

Den gennemsnitlige Indkomst er steget 2 pCt., medens Pristallet er steget 12 pCt., altsaa en reel Nedgang paa 10 pCt.

Godsejernes Antal steg fra 1,155 til 1,859, men tiltrods herfor steg den gennemsnitlige Indkomst fra 7,880 Kr. til 10,268, idet den samlede Indkomst for Godsejere steg fra 9,1 til 19,1 Mill. Kr. eller til mere end det dobbelte.

Bøndernes Indkomst steg i Gennemsnit 15 pCt. og Husmændenes 4 pCt. eller kun $\frac{1}{3}$ af Prisstigningen.

Hovedpersoner i Handel havde en Stigning paa gennemsnitlig 10 pCt. og for Hovedpersoner i Haandværk og Industri var Stigningen 9 pCt. Den er sikkert størst for de store Virksomheder.

For Medhjælperne i Handel er Stigningen 5 pCt. i Gennemsnit og for Medhjælpere i Haandværk og Industri er der en gennemsnitlig Nedgang, nemlig fra 2,402 til 2,374.

Faldet i Reallønnen er for Husmændene 8 pCt., for Handels Arbejdere 7 pCt. og for Arbejderne i Haandværk og Industri 13 pCt. eller næsten $\frac{1}{7}$ af Lønnen i 1931.

Det er onde Tal — de bekræfter, at der føres en Godsejer- og Kapitalistpolitik — det er en Trøst, at den føres af en Arbejder- og Husmandsregering — og derfor ikke en Dag længere end de, der forurettes, selv vil.

Varer køber Varer.

Under Valutadebatten den 14. November 1933 indrømmede Hr. Christmas Møller, at vel var det rigtigt, som Retsforbundet hævdede, at Varer køber Varer, men der kan dog ogsaa stiftes Gæld.

Oluf Pedersen hævdede heroverfor, at Gælden fra Danmark til Udlandet var ca. 1 Milliard før Krigen og det samme i 1932. Denne Gæld var som Stats- og Kommunegæld stiftet i Udlandet og skyldtes ikke den private Handelsmand.

Den forrentes og afdrages med Varer.

Christmas Møller: For disse danske Værdipapirer kan der købes Varer over hele Verden.

Oluf Pedersen: Dette er til en vis Grad rigtigt, men disse Varer maa da ombyttes med danske Varer, *ellers vil det jo sige, at de andre betaler vor Gæld.*

Valutacentralen.

Det var Hr. Madsen-Mygdal som i et Brev til Udenrigsminister *P. Munch* skitserede en Valutacentral.

Første Gang vedtoges den som et »*Værn for den danske Valuta*«. Vedtagelsen i Folketinget den 18. November 1931 skete med alle Stemmer imod 8, nemlig de tre Retsstatsmænd samt Holstein, Olav Olsen, Svend Nielsen og Fuglsang.

Retsforbundet har stemt imod alle Forlængelser og Udvidelser af Valutacentralen.

Vi har stillet Forslag om den Ophævelse i 1932 og senere. — Kun Rf. og Vald. Thomsen stemte herfor.

Ved Fornyelsen i 1934 foreslog Rf. at Valutacentralen blev ophævet og subsidiært følgende Forslag om Vareudveksling:

»Af Hensyn til Samhandelens Fremme maa der ikke lægges Vareudvekslinger mellem Danmark og Ulandet, ogsaa naar de formidles ved privat Initiativ, nogen Hindring i Vejen.

Valutakontorets eneste Opgave heroverfor bliver at registrere Vareudvekslingen og kontrollere, at Forholdet 1:1 (Varer imod Varer) overholdes.«

Dette forkastedes med 116 Stemmer imod 4.

Ved Forlængelsen 1937—38 foreslog Rf. kun at bevare de to første Paragraffer om Suspension af Guldindløsningen og om Regeringens Indflydelse paa Bankens Valutapolitik.

Retsforbundet foreslog en Paragraf 3:

»Ministeren for Handel, Industri og Søfart bemyndiges til at træffe Foranstaltninger, der uden at udelukke eller afsvække den frie Konkurrence mellem Importørerne er nødvendige til Opfyldelse af indgaaede overenskomst-mæssige Forpligtelser over for Ulandet.«

Efter dette var Valutacentralen straks ophævet — og Opfyldelse af indgaaede Forpligtelser om Varebytning, som skal respekteres, mulig — uden at stille Importører ulige og uden Begrænsning af Importen.

Forslaget fik kun Rf.s Stemmer, men Venstre og Konservative stemte imod Valutacentralen.

Valutacentralen og Handelsaftaler.

Handelsaftalen mellem Danmark og England blev godkendt den 22. April 1933 med 105 Stemmer imod 1 (Kommunist).

Blandt de, der stemte for, var Retsforbundet.

Dette er Retsforbundet senere blevet angrebet for af de Partier, der *selv* stemte for Overenskomsten. De mener, det skal stride imod vor Opfattelse.

Overenskomsten.

- 1) tager en Række private Aftaler til Efterretning.
- 2) forpligter England til at aftage fra os i et vist Forhold Smør, Flæsk, Æg og Fisk, selvom Indførelsen kontingenteres.
- 3) forpligter Danmark til at nedsætte visse Toldsatser samt Afgiften paa Handelsrejsende. For en Del Varer maa Tolden ikke forhøjes.

Overenskomsten kan opsiges fra engelsk Side med tre Maaneders Varsel, hvis Danmark i Løbet af et Aar aftager mindre end 80 pCt. af sine Kul fra England, dog er Opsigelse betinget af, at visse Pris- og Kvalitetsforhold er opfyldt fra engelsk Side.

Retsforbundets Ordfører Dr. *Dam* udtalte:

»At det kan have visse Betæneligheder at stemme for en Handelsoverenskomst, hvortil der muligvis er knyttet hemmelige Aftaler, som vi ikke kender noget til, er let at se. Under Forudsætning af, at vor Opfattelse af Overenskomsten er rigtig, det vil sige, at den ikke binder os til Planøkonomi, men tillader os at byde andre Lande samme Fritagelser for Told, som vi byder England, og at den ikke forpligter Importørerne til at købe paa et dyrere Marked, end de ellers var nødt til, kan vi sige ja til den. Men skulde denne vor Opfattelse af Traktatens Indhold blive desavouret fra kompetent Side, maa vi naturligvis ændre vor Stilling til Forslaget i Overensstemmelse dermed.«

Og hertil svarede Udenrigsminister Munch (Spalte 5271 i Folketingstidende 1932—33).

»Den Aftale, der nu er blevet truffet, er denne, at hvis Danmark ikke indfører 80 pCt. af alle sine Kul fra England, har England Ret til med 3 Maaneders Varsel at opsiges Overenskomsten, dog saaledes, at hvis Sagen bringes i Orden ved

Køb i den mellemliggende Tid, taber denne Opsigelse sin Betydning. De 80 pCt., som her er Tale om, ligger betydeligt under det, som vi for nogle Aar tilbage i Tiden var vant til at købe fra England, men de ligger paa den anden Side over det, vi har været vant til at købe i de sidste Aar.

Hvad angaar Gennemførelsen af denne Plan, bygger den frivillige Overenskomster mellem de danske Erhverv.»

Alligevel angreb man os fra Konservative og Venstre. Hr. Christmas Møller hævdede, at *naar* vi havde stemt for Handelsaftalen, *saa* maatte vi ogsaa stemme for Valutacentral, hvilket dog senere har vist sig ikke at gælde for ham selv og hans Parti.

Værst var dog Venstre, som angreb Retsforbundet meget voldsomt — og det skete endog, at man fik iökket mere naive Retsstatsfolk til at deltage i Angrebet.

Det vil derfor være naturligt, at vi efter »Fyns Tidende« aftrykker følgende Udtalelse, der blev fremsat af Hr. Madsen-Mygdal ved et V. U. Møde i Odense Søndag den 29. Januar 1939.

»Forholdene udefra tvinger os, lyder det fra Regerings-side. Vi maa slutte Handelstraktater med andre Lande, og vi er nødt til at sørge for, at disse Traktater overholdes. Ja, selvfølgelig, det er kun enhver Regerings simple Pligt. Men derfor en Valutacentral ingen Nødvendighed. Alle andre Lande maa ogsaa slutte Handelstraktater, og de kan meget vel holde dem uden at have en Valutacentral.»

— Se det var en hel anden Tale, men hvad siger saa alle de kære Venstremænd, der har angrebet Retsforbundet?

Det skal tilføjes, at Rf. stemte *ikke* for Tysklandsaftalen, der bygger paa Valutacentralen eller for Fornyelse af Englandstraktaten *efter* at den ogsaa er tvangsopfyldt — i Stedet for at bygge paa Frivillighed, som Meningen oprindelig var.

Dr. Muncks Beviser.

Som Bevis for Valutacentralens Nytte og Regeringens Visdom fremhæver Udenrigsminister, Dr. Munch

at Danmarks Udenrigshandel er steget under Valutacentralen.

De officielle Tal viser følgende:

	Mill. danske Kr.	
	Import	Eksport
1931:	1,410	1,260
1932:	1,104	1,086
1933:	1,225	1,163
1934:	1,307	1,175
1935:	1,287	1,213
1936:	1,442	1,326
1937:	1,647	1,541

Der har saaledes, maalt i *danske Kroner*, været en Fremgang i Importen paa 237 Mill. Kr. eller 17 pCt., medens Eksporten har 281 Mill. eller 22 pCt. Fremgang.

Disse Tal skal vise, hvor god Valutacentralen har været, og bruges derfor meget i Agitationen, men de er ikke rigtige.

Foretager vi en Omregning til *Guld*, altsaa se bort fra Ændringer i den danske Krones Værdi overfor Guldvaluta, giver Statistisk Aarboq følgende Tal:

1931:	1,318	1,178
1937:	804	749

Det er en *Nedgang* fra 1931 paa 39 pCt. for Import, 37 pCt. for Eksport.

Dette er imidlertid ikke det afgørende, der maa tages Hensyn til Prisændringer af *Varer* overfor Guld.

I Mill. Ton har Eksporten af egne Varer og Importen til Forbrug udgjort:

	Mill. Ton	
	Import	Eksport
1931:	11,9	1,66
1932:	19,2	1,71
1933:	10,1	1,72
1934:	10,4	1,86
1935:	10,5	1,83
1936:	11,2	2,00
1937:	11,5	2,25

Der er en lille Nedgang i Importen og Stigning i Eksporten, hvilket ikke kan betegnes som fordelagtigt, da dette betyder en lav Pris, maalt i Varer.

Medens vi i 1931 fik 7,1 kg hjem for hvert kg, der sendtes ud, fik vi i 1937 kun 5,1 kg. Dete er en meget betydelig og beklagelig Nedgang.

En Opgørelse *efter Varens Art* viser en Nedgang fra 1931 til 1936 paa 16 pCt. baade i Import og Eksport.

Andelen i Verdenshandelen er faldet med en Fjerdedel

En Opgørelse om Danmarks Andel i Verdenshandelen viser følgende:

	<i>Import i Mill. Gulddollars.</i>			<i>Eksport i Mill. Gulddollars.</i>		
	Alle Lande	Danm.	pro mille	Alle Lande	Danm.	pro mille
1931:	20,795	352	17	18,909	314	17
1932:	20,795	352	17	18,909	314	17
1933:	13,969	209	15	12,885	204	17
1934:	12,461	184	15	11,714	204	15
1935:	11,981	175	15	11,333	157	14
1936:	12,243	169	14	11,559	157	14
1937:	13,040	191	14	12,842	147	14
1937:	16,127	217	13	15,294	201	13

Der er baade for Eksport og Import en Nedgang i Danmarks Andel fra 1,7 til 1,3 pCt., altsaa ca. en Fjerdedel.

En Sammenligning med de andre nordiske Lande, som ikke har Valutacentral, viser følgende Eksport-handel i pCt. af Verdenshandelen:

Før Valutacentralen:

	Danmark	Finland	Norge	Sverrig
1931	1,7	0,55	0,60	1,5

Efter Valutacentralen:

1932	1,7	0,55	0,77	1,4
1933	1,5	0,56	0,78	1,6
1934	1,4	0,70	0,76	1,7
1935	1,4	0,70	0,76	1,8
1936	1,4	0,75	0,80	1,9
1937	1,3	0,79	0,79	2,0

Disse Tal er fældende over dette System. Vor Andel i Verdenshandelen er forringet fra 1,7 pCt. i 1931 til 1,3 pCt. i 1937 eller faldet med en Fjerdedel, medens

de tre andre nordiske Lande har en Stigning fra 2,7 til 3,6 pCt.

At vi saa som Tilgift har faaet mere Dyrtid og Arbejdsløshed, viser, at vi paa Handelens Omraade trænger til en Reform som i 1788 med Ophævelse af Importforbud og Nedsættelse af Toldafgifter — det er Vejen til Velstand, som hele Landet har Fordel af.

Alt bekræfter »Varebytnings Lov« som siger, at en Begrænsning af Import — og det er jo Valutacentralens Opgave — *maa* føre til mindsket Eksport.

Told.

Har det været baade godt og ondt med Regeringens Grundskyld, saa staar det dog værre til med Tolden, som trods givne Løfter er forøget.

Fog-Petersens Toldbeskyttelse udenom Rigsdagen.

I Toldappeludvalget gav fem Medlemmer (2 Kons., 2 Soc. og 1 rad., Fog-Petersen) Tilslutning til, at Møbelplader, der hidtil var fortoldet som Krydsfinér med 0,6 Øre pr. kg, blev overført til »Dele af Møbler« (hvad det ikke er), som fortoldes med 30 Øre pr. kg.

Det drejede sig om en Toldbeskyttelse paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig. Fire Medlemmer af Udvalget, nemlig det juridiske, det handelskyndige og 2 Venstremænd, gik imod.

Toldforhøjelser i Rigsdagen.

Det første Forslag, som mødte Retsforbundet, var Neergaards Forlængelser af midlertidige Toldlove, som Retsforbundet gik imod.

Retsforbundet gik imod Toldforhøjelserne i Forliget af Oktober 1932.

Retsforbundet har stemt imod *alle* de mange Forlængelser af disse »midlertidige Toldlove« og *Greger*sen hævdede, da de forlænget først $1\frac{1}{2}$ Aar, senere

1/2 Aar, efter at Flertallet i Landstinget var erobret, fordi man skal behandle det i Skattekommissionen, at dette var den dyreste Kommission for Fattigfolk, vi havde haft, da den kostede os 85 Mill. Kr. aarligt.

Kaffen:

Ved Fornyelsen i 1938—39 udtalte *Oluf Pedersen*:

Naar man skal bedømme, hvordan en Lovgivning som denne virker, kan man bruge de Priser, der har udviklet sig for Kaffen, som en god Illustration. Udviklingen er denne, at Prisen paa Kaffe i *dansk Havn* pr. Kilo er faldet fra 1 Kr. 10 Øre i 1913 til 86 Øre i 1937, medens *Detailprisen* er steget fra 2 Kr. 46 Øre til 4 Kr. 46 Øre. Det er det officielle Statistisk Tal, og de betyder, at alene for Kaffens Vedkommende har man betalt en Overpris paa 60 Mill. Kr. Det er den Slags Lovgivning, de Herer laver.«

Sammen med Sukkeret (se Side 31) bliver det over 100 Kr. pr. Familie — der mangler til andre Varer.

Forskellige Kriseforanstaltninger.

Der blev i sin Tid oprettet en Krisefond som imod Udstedelse af Skatkammerbeviser laante af Nationalbanken, som udstedte Sedler. Af Krisefonden stilledes saa Midler til Raadighed for Opkøb af Obligationer og til Støtte for Banker og Sparekasser, Udlaan til Erhvervsvirksomhed m. v. Dette var en for vort Pengevæsen meget farlig Indretning. Vi stemte imod Krisefondens Oprettelse.

Retsforbundet stemte imod en Landbrugsgældsordning, der lod *andre* end Kreditorerne bære Tabet, naar Skyldnerne ikke kunne betale.

Vi stemte for Moratorium, men imod Akkord. Da begge Dele blev indbefattet i samme Lov, undlod vi at stemme.

Vi stemte:

For Udsættelse af Tvangsauktioner.

For at give Mergelselskaber Fortrinsret i fast Ejendom.

For Fortrinsret i Høsten.

For Fortrinsret for Medhjælpernes Løn ved Tvangsauktion.

For Ordningen af Jysk Landhypotekforening, som var tiltraadt af begge Parter.

Vi undlod at stemme om Nedsættelsen af Renten ved Lov, men for Rentelettelse ved Konvertering, da denne var frivillig.

Rf. stemte for Fortrinsret i Høsten og ønskede denne Lovgivning permanent.

Rf. undlod at stemme om Grundforbedringslaan.

Vi stemte for Konverteringsafgiften, der i nogen Grad modsvarer Statens Risiko ved Krisefonden.

Retsforbundet gik imod at Staten udlaante 10 Mill. Kr. rentefrit til Møddinger Aglebeholdere — og selv udstedte *rentebærende* Statsobligationer for Beløbet.

Lempelser for sønderjyske Laantagere.

Ifl. Loven kan Staten betale indtil Halvdelen af Renten for de Laantagere, som ikke selv kan, i Stedet for det naturlige, at Kreditor da sætter sine Penge til i Stedet for ganske Uvedkommende. Vi stemte imod.

Arbejds- og Erhvervsfrihed.

Retsforbundet stemte, efter at visse Punkter var ændret, for den saakaldte »Tugthuslov«, imod uberegtigede Overgreb fra Organisationerne.

De fleste i Henhold til Loven afsagte Domme har været imod Arbejdsgiverne.

Efter Landstingsvalget har Regeringen benyttet sit Flertal til at ophæve Loven. Rf. stemte imod — større praktisk Betydning har Loven ikke — det er helt andre Forhold, der er afgørende for Arbejds- og Erhvervsfrihed.

Uvildig Voldgift.

Retsforbundet gik imod at ophøje Mæglingforslaget i Slagterikonflikten til Lov, men for uvildig Voldgift. Herom udtalte Ordføreren Gregersen:

»Vi ønsker derfor tvungen Voldgift ogsaa fordi vi anser Rigsdagen for uskikket til selv at domme i denne Sag. Rigsdagen skal ikke tage Stilling til, om en Løn er for høj eller lav.«

Rf. stillede Ændringsforslag som uvildig Voldgift — det samme Forslag som en enig Rigsdag tiltraadte i 1934 — men ved Afstemningen stemte Soc., Rad., Frie Folkeparti og Johansen imod.

Med Fagforeningsbog.

Ved Debat om Husmandsbrug vendte Retsforbundet sig imod Fortrinsret for arbejdsløshedsforsikrede (organiserede) i følgende Dagsorden:

Idet Folketinget udtaler, at Lovforslagets Bestemmelser om, at der skal foretrækkes arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere, ikke maa bruges i Strid med den i Grundloven tilsikrede lige frie Adgang til Erhverv.

gaar Tinget over til videre Behandling af Lovforslaget.

Den forkastedes af Regeringspartierne imod Rf. og Venstre.

Konservative og Bondeparti stemte ikke.

Skudshalesagen.

Ved Behandlingen af Skudshalesagen, hvor Fagforeningerne vilde blokere et Mejeri, hvis det behandlede Mælk fra en Gaard, hvor der var Arbejdskonflikt, uden dog at gaa udenfor gældende Love og Overenskomster, da Mejeriet var organiseret, vendte Retsforbundets Ordfører, Hans Hansen, sig imod Overgreb og personlige Forfølgelser og stillede følgende Dagsorden:

»Folketinget beklager, at man ud fra en misforstaaet Klassepolitik har opretholdt og udvidet Monopoler og Særrettigheder, der spalter vort Folk og nedbryder et frugtbart Samarbejde.

Dene Godsejer- og Kapitalpolitik skaber Dyrtid for den arbejdende Befolkning og fremtvinger højere Lønkrav, Lønkampe og Trusler mod Folkets livsvigtige Forsyninger.

Tinget opfordrer Regeringen til en Lovgivning, der sikrer alles Ligeret og værner den personlige Frihed.«

Retsforbundet og den sociale Forsorg.

Madsen-Mygdals Nedskæring.

Retsforbundet stemte i 1926—27 imod Invaliderentens Nedskæring fra 800 Kr. til 540 Kr., Willesen gav for sit Vedkommende Tilslutning til en Nedgang fra 800 til 600 Kr. svarende til Pristallets Nedgang fra 237 til 178.

Retsforbundet stemte for de Radikales Forslag om Nedskæring af Aldersrenten med 3¹/₂ Mill. Kr., men imod Venstres Nedskæring paa 7¹/₂ og imod Socialdemokratiets Forslag om Forhøjelse med 1¹/₂ Mill. Kr.

Retsforbundet stemte for skærpet Kontrol med Sygekasserne, for Nedsættelse af Lægetilskud fra 25 til 15 pCt. og for Bortfald af det i 1921 indførte Tilskud til Medicin.

Retsforbundet stemte imod Nedsættelse af det almindelige Tilskud pr. Sygekassemedlem fra 3 til 2 Kroner.

Willesen og Dam stemte i mod den fra radikal Side foreslaaede ekstraordinære Understøttelse ud fra Tro paa Muligheden af dyberegaaende Foranstaltninger. Da det viste sig, at der ingen Vilje var til dette, saa stillede Retsforbundet Forslag om ekstraordinær Understøttelse i Forbindelse med Grundskyld til Ophævelse af Bygningsskatter.

Retsforbundet stemte i 1927 imod Nedskæringen af forebyggende Børneforsorg.

Retsforbundet stemte i 1928 for Brændselshjælp til Aldersrentenydere, senere for Vinter- og Sommerhjælp, som foreslaet af Regeringen.

Socialreformen af 1933.

Retsforbundet stemte for Lov om Social Forsorg, der vedtoges med 98 Ja (S., R., V., Retsforbund) imod 24 (Kons. og Komm.). Een (Pinholt) stemte ikke.

Retsforbundet stemte ogsaa for Ulykkesforsikringsloven.

Retsforbundet afholdt sig fra at stemme om Folkeforsikring med Tvangsindmeldelse i Sygekasserne, dels fordi den var tvungen, dels fordi alle skal betale ens, hvad enten de bor i Byen eller paa Landet, men skal have mere, hvis de bor i Byen.

Naar det siges, at vi ved at stemme for Socialreformen har stemt for en off. Udgift paa ca. 150 Mill. Kr. aarligt, er det det kun rigtigt under de bestaaende Samfundsforhold. Afskaffes Nøden, falder Socialreformens Udgift.

Hvor Hjælpen er nødvendig, maa den hellere ydes gennem Arbejdsløsheds-kasser end som Komnehjælp.

Ved Behandlingen af Regeringens Forslag om længere Tids Understøttelse til de Arbejdsløse gennem deres Kasser, udtalte Retsforbundets Ordfører Gregersen:

»Vi har Aar efter Aar paa Grund af udbredt Arbejdsløshed hen paa Vinteren maattet forlænge Dage-tallet for Retten til at hæve Understøttelse, og det er i Virkeligheden det samme, der sker i Aar, men paa en anden Maade, idet al den Understøttelse, der er optaget i Tiden 1. April til 30. September 1938, ikke skal tælles med. For det offentlige er det sandsynligvis ikke et Spørgsmaal om flere eller færre Penge, heller ikke, at man udvider Kredsen af dem, der skal have Understøttelse. Efter min Opfattelse er det ganske simpelt et Spørgsmaal om, om man skal have Arbejds-løshedsunderstøttelse, eller man skal have Kom-munehjælp, og vi har altid staaet paa den Side, at vi har sagt, at naar Hjælpen er nødvendig, maa den hellere ydes gennem Arbejdsløsheds-kasserne. Vi beklager den Arbejdsløshedspolitik, som Regeringen har ført, men vi er enige med Regeringspartierne i, at det ikke kan være Meningen, at de arbejdsløse skal undgælde derfor, og vi anbefaler derfor, at Lovforslaget fremmes.«

Retsforbundet stemte for Loven.

Beskæftigelsespolitik, der gav Arbejdsløshed.

Regeringen har, siger den, ofret 500 Mill. Kr. paa sin Beskæftigelsespolitik for at skabe Arbejde.

Den tror, at Arbejdsløsheden er Udtryk for Mangel paa Slid og Slæb, forstaar ikke, at det drejer sig om Fordelingen.

Og Fordelingen bliver ringere, naar Priserne forfalskes gennem Told og Valutacentral.

Regeringens Resultat fremgaar af følgende:

	Mill. tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsheds- procent
1914—19 aarlig	5,5	10,3
1920—25 »	10,0	13,9
1926—31 »	15,2	18,1
1932—37 »	26,6	23,9

Tjenestemændenes Lønninger.

Ved Madsen-Mygdals Nedskæringsforslag var det Retsforbundets Opfattelse, at Tjenestemændene maatte tage deres Andel. Man ønskede dog, at der blev taget af Konjunkturtillæget fremfor af Dyrtidstillæget. Axel Dam hævdede, at Nedskæringen passende burde ske ved, at Tjenestemændene selv overtog hele Pensionsudgiften og Pensionskassen blev deres Ejendom. Retsforbundet undlod at stemme.

Retsforbundet stemte i 1931 imod den urimelige Forhøjelse af de højstlønnede Tjenestemænds Lønninger midt i Krisetiden.

I 1933 undlod man at stemme om Bortfald af Reguleringstillæg og stemte ikke om Ændringerne i Tjenestemandslønninger.

Retsforbundet stemte ikke om Reguleringstillæg i 1939 og undlod at stemme om Bondepartiets Dagsorden derimod.

Retsforbundet undlod at stemme om Normeringslov.

Retsforbundet gav Tilslutning til Hr. Christmas Møllers Forslag om Undersøgelse af Rigsdagsmændenes Hverv, som Følge af deres Rigsdagsvirksomhed.

Retsforbundet er imod Rigsdagsmændenes »Ben«.

Finansloven.

Retsforbundet har undladt at stemme om Finanslov. Vi skal jo have en Finanslov, men denne har Udgifter og Indtægter, vi ikke kan billige, ogsaa udover de lovbundne, som ikke kan ændres paa Finansloven, uden at gældende Love ændres.

Retsforbundet har ved Ændringsforslag til Finansloven foreslaaet en Bortskæring af de ikke lovbundne Statsbevillinger ud fra den Betragtning, at Statens Opgave maa begrænses og ud fra den Kendsgerning, at Pengene ikke yngler, men mindskes i Værdi ved at gaa gennem Statskassen. Det er at lade Staten »støtte Erhvervslivet« med dets egne Penge.

Paa Finansloven for 1928—29 stilledes ved 2. Behandling 163 Ændringsforslag omfattende straks en Besparelse paa 1,8 Mill. Kr.

Ændringerne forkastedes.

Retsforbundet er ikke for en hensynsløs Nedskæring. Det stemte saaledes i 1927 imod Nedskæring af Tilskud til forebyggende Børneforsorg.

Det stemte for det forhøjede Tilskud til private Skoler og Seminarier, idet Tilskuddet er mindre end Statens Udgift til dets egne Skoler og Seminarier.

Retsforbundet stemte for, at Tilskud paa Finansloven paa 5000 Kr. til et Præstemøde ændredes til 3000 Kr. Dette angribes vi for af Socialdemokratiet, der stemte imod Ændringerne. Var denne forkastet, vilde de 5000 Kr. være opretholdt.

Paa senere Finanslove har Retsforbundet foreslaaet hele Tilskudet til Præstemøder strøget, og Socialdemokraterne stemte imod.

Paa Finansloven 1930—31 stillede Retsforbundet 37 Ændringsforslag, bl. a. om Bortfald af Rejseunderstøttelser. Alle Ændringer forkastedes.

Paa Finansloven 1931—32 stilledes 35 Ændringsforslag, som alle forkastedes.

Paa Finansloven 1932—33 stilledes 36 Ændringsforslag til Beløb i Besparelser paa godt 1 Mill. Kr. Alle forkastedes.

I de senere Aar er en Del af disse Forslag taget op af Finansudvalget. Retsforbundet har stemt imod nogle af de foreslaaede Bevillinger, men de fleste og største er løvbundne og kan derfor kun ændres ved særlig Lov.

Statslaan.

Retsforbundet er Modstander af offentlig Gældsstiftelse.

Vi har stemt imod Statslaan, dog hvor det drejer sig om Konvertering af ældre Laan til en lav Rente, undladt at stemme.

Vi stemte imod Udstedelse af Skatkammerbeviser.

Den nuværende Regering prælede i de første Aar af Statsgældens Nedsættelse — nu er den øget igen.

I 1924 fremsatte Bramsnæs Forslag om 444,288.000 i Formueafgift til ekstra Nedbringelse af Gælden.

Man mente Gælden var for høj — og dog har man senere øget den. Dette er uforsvarligt.

Desuden er Staten Garant for andres Laan.

Naar man saaledes udlaaner 10 Mill. Kr. *rentefrit* til Møddinger og Ajle og *selv laaner* ved Udstedelse af rentebærende Skatkammerbeviser, saa er det »Ebbe-rød Bank«.

Vi undlod at stemme om Laan til Boligbyggeri, Driftsloan til Fiskere og Haandværkere samt Laan til Grundforbedring.

Vi stemte imod Støtte til Erhvervsvirksomhed ved offentlige Laan.

Retsforbundet stemte imod Kommunal Laanefold.

Militærvæsen.

Retsforbundet stillede i 1927 og 1929 Forslag om Folkeafstemning om den tvungne Værnepligt. Dette forkastedes.

Retsforbundet gik i sin Tid imod de Radikales Forslag om at faa Militærforslagene ud til Folkeafstemning med den Begrundelse, at det var tekniske Forslag, som ikke egnede sig til Folkeafstemning.

Den radikal-socialistiske Regerings Forslag om Vagtvern blev støttet af Hans Hansen og Geert Jørgensen (Axel Dam stemte ikke).

Dahlgaards Indtegningsforslag (Ophævelse af Værnetvangen) stemte de alle tre for. Forslaget vedtoges desværre ikke i Landstinget og er senere opgivne af Regeringen, der stemte imod Retsforbundets Forslag.

Willesen udarbejdede et Forslag til Bevogtning. Dette blev *ikke* forelagt i Folketinget.

Dahlgaards Forslag om kortere Tjenestetid for de civile »Værnepligtige« støttedes af Retsforbundet, der ønskede al Værnepligt ophævet.

Oprustningen.

Retsforbundet stemte imod Oprustningen og imod et Statslaan paa 50 Mill. Kr. til Statslagre og Kanoner.

Bedst »Beredskab« faas ved at afskaffe Valutacentralen — der fordyrer Danmarks Indkøb med ca. 100 Mill. Kr. iflg. Professor Warming — og skaber Varemangel, som kan blive skæbnesvanger ved en Verdenskrig.

Retsforbundets Rigsdagsgruppe mente ikke, at Danmark havde krigsmæssige Opgaver, men at vi skal have Beskyttelse imod Bander.

Danmark skal være neutral. Al Strid bør løses gennem Voldgift.

Retsforbundet og Skolen.

Under Debatten om Skolelov udtalte Gregersen foranlediget af en Udtalelse af Undervisningsministeren om at Retsforbundet vilde nedlægge den offentlige Skole (Sp. 2095 Folketidende 1935—36).

»For min egen Skyld og for Retsforbundets Skyld ønsker jeg dog at sige, at vi ikke har stillet Forslag om at nedlægge den offentlige Skole, saa jeg ved ikke, hvor Undervisningsministeren har sin Viden fra. Paa Møder, hvor jeg har været sammen med Ministeren, har jeg klart og tydeligt sagt, og det staar i vore Skrifter, at saa længe økonomisk Retfærdighed ikke er gennemført, saa længe Retsstaten ikke økonomisk er Virkelighed, ønsker vi ikke at nedlægge den offentlige Skole.

Vi ønsker i det hele taget ikke at nedlægge Skolen, men vi ønsker, at Skolen skal lægges saa nær ud til Forældrene som muligt, det vil sige, at Forældrene faar den virkelige Bestemmelsesret over Skolen. Jeg skulde dog tro, at en Mand, der selv har hjemmeundervist sine Børn, skulde have nogle Forudsætninger for at forstaa det Standpunkt, som Retsforbundet har indtaget paa dette Omraade. Han har jo ikke været undergivet Forsømmelseslister og Mulfter, han har kun skullet dokumentere, at Børnene paa det undervisningsmæssige Omraade opfyldte visse bestemte Krav, som det offentlige stiller, og som vi fra vor Side fuldt ud anerkender.«

Retsforbundet stemte *imod* Regeringsforslaget — før Venstres Skolelovsforslag.

Retsforbundet hævder, at der ikke bør være *Skoletvang*, men hvor Børnenes Undervisning forsømmes, maa Staten gribe ind — mod Vanrøgt. Der er i en Retsstat *Undervisningspligt*.

Grundlovsforslaget.

Selv om naturligvis de økonomiske Spørgsmaal bliver de afgørende for Valgene i Foraaret 1939, saa er Valget et Oplysningsvalg paa Grundlovsforslaget.

Retsforbundets Ordfører, Gregersen, vendte sig ved 1. Behandling kraftigt imod Rigstinget og kaldte dette for et »Rigshospital«, men udtalte allerede der følgende:

»Stiller man os imidlertid overfor Valget mellem den gamle Grundlov og Forslaget til den nye Grundlov, kan Valget ikke være svært. Vi beklager, at Ting bliver staaende, som vi kunde ønske fjernet, men de er jo altsaa ogsaa i den gamle. Jeg har f. Eks. nævnt den tvungne Militærtjeneste, som der desværre ikke længere for os kan være noget godt Haab om, at de nuværende Regeringspartier vil afskaffe, og som der paany maa rejses Kamp imod fra Befolkningen, men Grundlovsforslaget afskaffer saa megen gammel og i Længden for Folkestyret fordærvelig Uret, at vi gerne vil være med i Arbejdet for at faa Forslaget gennemført.«

Der blev nedsat et Udvalg, og heraf blev Gregersen Medlem.

I dette blev der intet Hensyn taget til Retsforbundets Krav, og Gregersen skrev i Betænkningen:

»Retsforbundet maa meget beklage, at Regeringspartierne og Det konservative Folkeparti før Udvalgets Nedsættelse havde truffet en Overenskomst af saa fast og bindende Karakter, at en virkelig Forhandling med andre Partier i Udvalget og ethvert Hensyn til Ønsker fra disse Partiers Side paa Forhaand maatte anses for udelukket. I Overensstemmelse med Udtalelser ved 1. Behandling af Ordførerne for de tre Flertalspartier er der pillet lidt ved Tidsfristerne for Folkeafstemning, men Ændringer af afgørende Betydning er ikke foreslaet af Flertallet.

Retsforbundet har allerede ved Behandlingen i Tinget udtalt sit Ønske om at medvirke til en Forfatningsændring, saaledes at Landstinget blev afskaffet. Det har fremsat sin Kritik af det forelagte Lovforslag, men har, vel vidende af hvilken Karakte Overenskomsten var — thi herpaa har de kontraherede Parter jo ikke lagt Skjul — samtidigt erklæret, at hvis Retsforbundet ved Sagens 3. Behandling vilde

blive stillet over for Valget mellem det af Regeringen fremsatte Forslag og Bibeholdelse af den nuværende Forfatning, kunde der ikke være Tvivl om Retsforbundets Stilling. Gennemførelse af Forligspartiernes Forslag til ny Grundlov vil afskaffe saa megen gammel Uret, at Partiet vil medvirke til dets Gennemførelse.

Vi vil ved Sagens videre Behandling i Tinget nærmere gøre Rede for vor Stilling og de af os fremsatte Ændringsforslag, men ønsker at fastslaa, at vort Ændringsforslag om et rent Etkammersystem er i Overensstemmelse med de Ønsker, der er fremsat saavel af Regeringspartierne som af Retsforbundet. Statsministeren fremsatte saa sent som i 1934 et Forslag, der byggede paa rent Etkammer, og Retsforbundet stemte for dette. Til trods herfor er vort Forslag om at udskyde Rigstinget pure afvist af Regeringspartierne.

Retsforbundets Ændringsforslag om at sætte Antallet af de Vælgere, der skal kunne kræve Folkeafstemning, til 50,000 og 100,000, henholdsvis for de af Rigsdagen vedtagne Lovforslag og Lovforslag, der er forelagt, men ikke naaet frem til Afgørelse, er ogsaa gamle Kendinge for Socialdemokratiet, men det fandtes ligeledes nu uegnet til Drøftelse.

Vi har ment, at Valgretsaldere burde være samfaldende med Myndighedsaldere, men skal gerne anerkende, at Valgretsaldere nedsettelse fra 35 Aar til 23 Aar er et iøjnefaldende Fremskridt.

Retsforbundet foreslaar, at Statslaan ikke maa optages, og at der i Ejendomsparagraffen bliver fastslaaet, at naar Ejendomsretten er ukrænkelig, saa maa det ogsaa betyde, at de Værdier, der er skabt af Fællesskabet, skal tilhøre hele Nationen.

Vi foreslaar Ophævelse af den tvungne Værnetjeneste. Endvidere afskaffer vort Ændringsforslag — ogsaa i Overensstemmelse med Regeringens Forslag af 1934 — Rigsretten, saaledes at de almindelige Domstole paakender de mod Ministrene, før deres Embedsførelse, anlagte Sager, og endelig foreslaar Retsforb., at politiske Sager fortsat behandles under Medvirkning af Nævninger.«

Retsforbundets Ændringsforslag til Grundloven.

gik ud paa følgende:

Rent Etkammer.

Det foresloges, at Rigstinget udgaar, saa der kun vælges 170 Medlemmer til Rigsdagen. Valgretsaldere ned sættes til Myndighedsaldere 21 Aar. Valget paa Landlister gled saaledes helt ud. Der bliver rent Etkammer og foresloges en hel Række deraf følgende redaktionelle Ændringer.

Folkeafstemning.

Der stilledes Forslag om, at en af Rigsdagen vedtagne Lov kom til Folkeafstemning, naar 50,000 Vælgere kræver det.

Dette var samfaldende med et tidligere Forslag fra Socialdemokratiet.

Og om Lovforslag, der er fremsat og behandlet paa Rigsdagen, men ikke vedtaget af denne, kunne der kræves Folkeafstemning af 100,000 Vælgere.

Ingen Statslaan.

§ 60 affattedes: »Ingen Skat kan paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov; ej heller kan nogen Staten tilhørende Domæne afhændes uden ifølge Lov. Statslaan maa ikke optages.«

Ingen Tvangsudskrivning.

§ 85 affattedes: »Borgerne kan ikke tvangsudskrives til Hær eller Flaade eller anden offentlig Tjeneste, og alle hidtil gældende tvungne Ombud skal hæves ved Lov.«

Herom udtalte Gregersen (Sp. 3064 1938—39):

Saa sent som i 1929 under første Behandling af Forslaget til Omdannelse af Hær og Flaade til et Vagtkorps udtalte daværende Forsvarsminister L. Rasmussen ved Forelæggelsen — Sp. 71 Aargang 1929 — 30 —:

»Vi maa opretholde vort Krav om Afskaffelsen af den almindelige Værnepligt.«

Og han tilføjede:

»Derimod er vi parate til at forhandle baade om Personal og Materiel.«

Og den radikale Ordfører sagde paa samme Maade — Sp. 1887 —:

»Om Enkeltheder i Forslaget kan vi forhandle, men den almindelige Værnepligts Afskaffelse fastholder vi.«

Og saa kom der en henrivende Udtalelse af Forsvarsministeren senere — Sp. 1999 —:

»Vi er de samme som Regering, som vi var som Opposition. Vi skifter ikke Standpunkt samme Dag, som vi skifter fra Opposition til Regering, paa samme Maade som de andre.«

Og nu i Dag kan vi ikke komme i Forhandling med de Radikale eller Socialdemokraterne om Afskaffelsen af den tvungne Værnetjeneste! Det var godt, at Rasmussen sagde: Vi skifter ikke samme Dag.

Ingen Rigsret.

Det foresloges, at den særlige Rigsret udgik. Ved Anklage imod politiske Foreninger foresloges det, at Sagen behandlede under Medvirkning af Nævninger.

Ejendomsret.

§ 37 om Ejendomsret fik efter Ændringsforslaget følgende klare Affattelse nær samfaldende med vort Program:

Ejendomsretten er ukrænkelig.

De naturlige Rigdomskilder og de Værdier, som opstaar gennem Samfundets Vækst, er Fælleseje, og den enkelte Bruger maa skadeløsholde de øvrige Borgere ved at svare fuld Grundskyld.

Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom, uden hvor Almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge Lov og mod fuldstændig Erstatning.

Retsforbundets Ændringsforslag blev forkastet. Et-kammeret med alle imod Rf., Bondeparti og Kommuniste, de andre med alle imod 4.

Venstres Grundlovsforslag

fastsætter 25 Aars Valgret, men rent Etkammer, dog saaledes at $\frac{2}{5}$ kan udsætte en Lov.

Desuden kan Lovene prøves for Højesteret — hvad der kan medføre, at Højesteret bliver politisk.

Retsforbundet undlod at stemme om Venstres Forslag, samt alle de øvrige Ændringer fra anden Side.

Valget mellem de gamle og nye.

Ved 3. Behandling stod Valget *mellem* den gamle og den nye Grundlov.

Da den nye nedsætter Valgretalderen, lader Magt og Ansvar følges ad og giver retfærdig Repræsentation samt ikke indeholder *Foringelser* set ud fra Retsforbundets Program, stemte Retsforbundet *for* — og den vedtoges af Folketinget med 96 Stemmer imod 32.

Hr. S. E. Johansen.

Løsgængerer Sv. E. Johansen oplyste ved 2. Behandling, at han vilde undlade at stemme om Venstres Ændringer, stemme for alle Retsforbundets, en Del af Kommunisternes og nogle af Bondepartiets Ændringer. Ved 3. Behandling vilde han, da han ikke foretrak den gamle for den nye, undlade at stemme.

Da man naaede 3. Behandling erklærede han at maatte tage positiv Stilling og vilde stemme imod.

Andre Lovforslag har han i Vinterens Løb ikke udtalt sig om — men som Regel har han stemt med Gruppen.

Valgloven.

Den nye Grundlov vil sikre alle Partier en retfærdig Repræsentation.

35 vælges paa *Landslister*, der opstilles af Partierne for Valget.

Medlemstallet nedsættes fra 225 til 215. De indirekte valgtes fra 76 til 35.

Den retfærdigere Valgmaade vil ud fra Stemmetalene i 1935 antagelig give Retsforbundet 6 i Stedet for

4 Mandater, medens Venstre har ca. 13 for meget — som de sætter til.

Retsforbundet stemte imod Valgloven, fordi den uretfærdigt søger at begrænse Dannelsen af Partier.

Teknisk Samarbejde om Udvalg.

Den 13. Nové. 1935 tilsendte Retsforbundet og Det frie Folkepartis Rigsdagsgrupper følgende Skrivelse til Folketingets Formand:

»For at sikre de smaa Partier Repræsentation i Udvalg vedrørende egne Forslag og de staaende Udvalg: Finansudvalg, Paragraf 45 Udvalg og Lønningsudvalget, er Danmarks Retsforbund og Det frie Folkeparti enedes om et teknisk Samarbejde. Valget af Udvalgsmedlemmer sker suverænt af det Parti, som har stillet det Forslag, Udvalgene skal behandle. Finansudvalget besættes af Danmarks Retsforbund. Paragraf 45, Udvalget og Lønningsudvalget, har Det frie Folkeparti Ret til at besætte.«

Retsforbundet valgte Hans Hansen til Finansudvalget.

Vi valgte senere Gregersen ind i Skoleudvalget, men saa løb Konservative og Venstre sammen om at hindre de smaa Partier Repræsentation, og vi saa blandt andet, at vort Forslag om Danmarks Bank blev henvist til et Udvalg, hvori vi ikke var repræsenteret.

For at hindre Gentagelse af denne Urimelighed, foreslog Oluf Pedersen i 1937 Grundskyldsforslaget henvist til et Udvalg paa 16 Medlemmer, hvorved vi var stærke nok til at sikre os Repræsentation. Selv *dette* stemte Venstre og Konservative imod.

I Grundlovsudvalget blev Retsforbundet repræsenteret ved Gregersen, idet Socialdemokratiet overlod os en Plads.

De andre Partier.

Regeringens Synderegister.

Under Finanslovsdebatten (Folketingstidende 1938—39 Sp. 1361—71) opgjorde Oluf Pedersen Regeringens Synderegister og sluttede med følgende:

»Regeringens Ordfører, Hr. Hartvig Fritsch, udtalte den 12. April, at jeg havde sigtet Regeringen for at have sveget sine Valgløfter, hvilket han indrømmede var en alvorlig Beskyldning. Jeg har nu paavist, at Sigtelsen ver berettiget.

Det er fastslaaet, at Regeringen har ført en Politik, der har gavnet Godsejerne og Højfinanssen. Jeg spørger: Var det et Valgløfte?

Regeringen lovede at flytte Byrden fra Arbejde og Forbrug. Den har bevisligt gjort det modsatte. Regeringen lovede Arbejde og god Fortjeneste. Arbejderne fik Lønnedgang og Arbejdsløshed. Er det Opfyldelse af Valgløfter?

Regeringen har lovet Afskaffelse af Skat paa Bygninger. Den har svigtet.

Regeringen lovede at afskaffe tvungen Værnepligt, men nægtede at gøre det.

Regeringen gik imod sit eget Forslag om uvildig Voldgift.

Regeringen svigtede sit Vagtværn og gik til Oprustning — »fordomsfrit«.

Regeringen forhøjede Kaffetolden til det mangedobbelte.

Regeringen brød Løfterne om en ny Grundlov med et Etkammer, og naar mit Partis Ordfører nu har stillet Socialdemokratiets eget Forslag om Folkeafstemning, saa venter jeg ogsaa, at Regeringen gaar imod det.

Selvfølgelig er der gennemført en Masse skadelige eller betydningsløse Ting, som ogsaa stod i Valgprogrammerne, men man har svigtet paa alle væsentlige Punkter. Der er af Ministeriet Stauning-Munch ført

en Højrepolitik værre end Venstres. Men det var ikke, hvad man havde lovet. Jeg haaber, at Regeringen aabent vedstaar sit Løftebrud. Var det for øvrigt ikke formaalstjenligt at faa nogle politiske Debatter sendt ud gennem en af Radiostationerne, saa vi kunde faa Offentligheden gjort delagtig i denne Svigten?

Nu har jo Regeringen selv erkendt, at den har ændret Anskuelse. Det hedder, at de gamle Sandheder — undskyld, Dogmer, kalder man det nu — er forladt. Den er rendt fra alt det, den gav Løfte om. Jeg haaber, at det kommende Valg maa give et meget kraftigt Udslag for demokratisk Retspolitik, og at Regeringen ved det Valg maa blive behandlet retfærdigt. Saa skal jeg være tilfreds.«

Venstres Program og Politik.

I Efteraaret 1938 fik Venstre et nyt Program. Det blev, sagde man, moderniseret. Man maatte jo ændre der, hvor Programmet var i Strid med Rigsdagspolitikken. Hvorfor skrive i et Program: »Egentlige Livsfornødenheder og Produktionsmidler skal være told- og afgiftsfri,« naar man stemmer for Kørntold.

Og det er heller ikke for tidligt, at man fik ud af det »gamle« Program fra 1925 Sætningen: »Der arbejdes hen til en planmæssig Nedbringelse af Statsgælden ved hele Folkets Medvirkning,« *ellers* maatte man jo stemme for Retsforbundets Lovforslag om Formueafgift til Afvikling af offentlig Gæld — og imod Regeringens Forslag om nye Statslaan.

Det hed i Venstres Program af 1925, at der ved Kommunernes Beskatning af fast Ejendom bør tilstræbes »en retfærdig Fordeling af Skatter paa Bygninger og paa Jorden, under Hensyn til dennes Værdi efter Beskaffenhed og Beliggenhed.« Se, det lød godt. Her har man indsat Krav om Revision af Ejendoms-skat. Lige Skat paa lige Jord og det med Retfærdighed gled ud.

— Venstres nye Program er en Harmonika. Det er afpasset efter Venstres Gerninger er ikke mere end et virkeligt Program til Rentesnor og Vejledning.

— Venstre siger, at de er imod Ordningerne — men kræver mere af dem. De foreslog *højere Korntold*, højere Sukkerroepriis, Margarineskat, Tilskud til Fødekvæg o. s. v., ja endog Told paa Landbrugsvare krævede Venstre mere af.

Dette Parti maa altsaa tro, at Told gavner et Erhverv og er intet virkeligt Frihandelsparti.

Ej heller vil det gaa med til Grundskyld. Hvor falsk det er i sin Politik, fremgaar af, at Venstre holder Udstilling: »*Hvorfor er alting saa dyrt*« med Oplysning om Toldfordyrelse *uden* at give Besked om en Række af de angrebne Satser stammer fra Venstres egen Toldlov.

Kommunisterne

har paa Rigsdagen ændret deres Politik til »oppositionel Socialistpolitik«.

De har modsat sig — eller holdt sig borte fra Retsforbundets Grundskyldsforslag.

De burde — ligesom Socialisterne — erindre, at i »Det kommunistiske Manifest«, skrevet af Karl Marx og Friedrich Engels og udgivet paa dansk af Det danske Socialdemokrati, hedder det Side 51 i den danske Udgave af 1918:

»For de mest fremskredne Lande vil dog følgende vistnok i Almindelighed komme til Anvendelse:

»*Ekspropriation af Grundejendommen og Jordrentens Anvendelse til Statsudgifternes Besridelse*«.

— Hvorfor vil man begynde ved Begyndelsen eller hører Danmark ikke til de mest fremskredne Lande?

Fik man den gode »Begyndelse«, saa blev vi nok enige om at undvære »Slutningen«, den Statsdrift, som fører os ind i et Styre, der er udemokratisk og folkefjensk.

Kommunisterne stemte for Indmalingstvang — og talte, men *stemte* ikke imod Sukkerordning.

De Konservative

stemmer altid for indirekte Skatter. De er som Regel imod direkte Skatter og for Statslaan.

Naar dertil føjes, at de er for Told og imod Grundskyld, er det klart, at de værner om Uret og hylder den kapitalistiske Udbytning — og Militarisme.

Naar saa dertil føjes, at Hr. Amby vil have Staten til at bestemme Lønning og Arbejdsvilkaar — altsaa Tvang for at bøde paa Nød i Stedet for at afskaffe den gennem Frihed og Ligeret, har man konservativ Politik.

De Konservative ved ikke, hvad samfundsskabte Værdier er. De kender derfor ikke til »Ejendomsret«.

Pürschels Parti

faar næppe en lang Levetid, da han er Højremand ligesom Christmas Møller.

Hr. Pürschel er som Venstre og Løsgængereren Johansen imod Grundloven.

Nazister er der blevet en Del af. Det er en Blanding af Socialisme og Nationalisme, der har undladt Frihed og Folkelighed — ret en Politik for Slavesjæle.

Nogle Tusinder kan der vel altid blive. Støvlerne er mangen ung Mand glad ved.

Men det er en *udansk* Bevægelse. I Tyskland hentede de Støvler og Skjorter, Ordvalg og Bevægelse — helt igennem prøjsisk.

Indbrudstyveri og Pengeafpresning er der Døm for.

Pastor *Malling* og *Arne Sørensen* er ogsaa en Art Nazisme — der dog næppe faar en Tilslutning, som gør dem betydningsfulde. Hr. Sørensen slap for at samle 10,000 Underskrifter, ved at den ubetydelige Hr. Dalby anmeldte Partiet i Folketinget.

Hr. Arne Sørensen blev derved repræsenteret paa Rigsdagen uden en eneste Stemme ved sidste Valg — det er et politisk Bedrageri, der er en Maalestok for hans Moral.

Bondepartiet

er det forhenværende fri Folkeparti. Det tror ikke paa den politiske Vej til retfærdige Vilkaar, men mener at Landbruget skal bruge sin Magt.

Som Socialdemokratiet har brugt Generalstrejken, vil man bruge Produktionsstrejken, men begge Dele kan kun gaa galt.

En Stat kan ikke lade sig kujonere af visse Grupper, men maa sætte Magt imod, og hvilken Ulykke vil det da ikke volde.

Den danske Bondes Tro paa Frihed og Ret kan ikke undværes. Den Politik, der føres, foruretter *baade* Bonde, Arbejder og Haandværker, hvorfor kan man ikke finde hinanden i et Retsforbund, der kan samle hele det danske Folk, i Stedet for at splitte sig efter Klasseinteresser?

J. A. K.

Det Forsøg, J. A. K. lavede med »Andelspenge«, blev dømt stridende imod gældende Lov.

Man gik derefter over til 15 pCt. Systemet i Lighed med en Række andre Selskaber.

Retsforbundet gav Tilslutning til Lovforslag om Kontrol med disse Selskaber, men da Handelsministeren nægtede at besvare Spørgsmaalet om disse Selskabers Principper vilde blive ramt af Loven, gik vi imod Forslaget, idet vi mener, at Folk maa have Lov til selv at raade over deres egne Penge.

Fra Retsforbundets Synspunkter maatte ogsaa den af J. A. K. etablerede Clearing Central være berettiget, naar den iøvrigt ikke er uærlig.

Retsforbundet ønsker ikke en Lovgivning for at bevare Renten, men er ikke enig med J. A. K. i, at Renten *kan* afskaffes ved en »Samfundsbank«, der finansierer Erhvervslivet.

Retsforbundet i Ribe Amt svarede *N e j* til et Samarbejde om Opstilling — derefter meddelse Hr. Engelbrekt Kristiansen, at han alligevel stillede sig i Tilslutning til Rf., d. v. s. som »Retsstatsmand«.

Danmarks Retsforbunds Program.

Retsforbundets Maal er at indføre Retsstaten, der hviler paa følgende Grundsætninger:

A. Individet.

I. Personlig Frihed.

Personlig Frihed indenfor den Grænse, som sikrer ethvert andet Menneske tilsvarende Frihed, er Menneskets Ret.

Heraf følger:

- 1) Landets Borgere har Ret til at ordne deres Levevis og ytre sig i Tale og Skrift som de vil, dog under Ansvar for Retskrænkelser mod andre.
- 2) Arbejdsfrihed, Næringsfrihed og Foreningsfrihed er retsbeskyttet.
- 3) Alle Aftaler og Forpligtelser, der angaar personlige og økonomiske Forhold, og som ikke krænker andres Ret, nyder Statens Retsbeskyttelse.
- 4) Alle myndige Borgere bærer det fulde Ansvar for deres retsstridige Handlinger. Optræder de i Fællesskab, bærer de Ansvar solidarisk og kan ikke skyde sig ind under upersonlige Retssubjekter.
- 5) Enhver Borger har Ret til at kræve saglig Afgørelse af, om en Lov eller Forordning er i Overensstemmelse med det i Grundloven fastsatte Statsformaal eller ej.

For at den personlige Frihed kan gennemføres, maa følgende Forhold ændres i den nuværende Samfundsordning:

- a) Kirken adskilles fra Staten.
- b) Al offentlig Understøttelse og Forsorg bortfalder med Undtagelse af Omsorg for abnorme Individuer, Krøblinger lign.
- c) Da det er Forældrenes og Hjemmenes Ret og Pligt at sørge for deres Børns Underhold, Opdragelse og Undervisning, kan det offentlige kun gribe ind, hvor Barnets Ret krænkes ved Vanrøgt.
- d) Alle Privilegier, Rang- og Standsforrettigheder ophæves.
- e) Tvungen Værnepligt afskaffes.
Til det Retsværn og Landeværn, som Retsstaten maatte anse for nødvendigt at opretholde, maa der kun hveres Frivillige.
- f) Alle borgerlige Ombud saasom Pligt til at være Nævning, Medlem af en kommunal Forsamling o. s. v., bortfalder, da det offentlige ikke har Krav at stille for egen Regning.

II. Ret til det fulde Udbytte af eget Arbejde.

Enhver er retmæssig Ejer af det fulde Udbytte af sit Arbejde og raader frit derover.

Heraf følger:

- 1) Stat og Kommune kan ikke indføre hverken direkte eller indirekte Skatter.
- 2) Enhver har Ret til at give og modtage Gaver og ved Testamente at bestemme over sine Efterladenskaber, for saa vidt Forsørgerpligten mod umyndige Børn derved ikke krænkes.
- 3) Hvor Testamente ikke foreligger, betragtes Ægteskaber grundet paa Fælleseje som gensidig Testamente mellem Ægtefællerne.

Efterladenskaber, som ikke er bortgivne, tilfalder Børnene og deres Arvinger i lige nedstigende Linie.

I andre Tilfælde bestemmer en særlig Lovgivning, hvorledes saadanne ikke borttestamenterede Efterladenskaber skal anvendes.

III. Ligeret til Jorden.

De naturlige Rigdomskilder og de Værdier, som opstaar gennem Samfundets Vækst og som altsaa ikke skyldes enkelte Personers Arbejdsydelse, betragtes som Fælleseje og tilhører derfor alle i lige Grad.

Heraf følger:

- 1) Ligeretten til Jorden medfører, at den enkelte Bruger maa skadesløsholde de øvrige Borgere for denne Særfordel ved at svare fuld Grundskyld. I Grundskylden har derfor alle Borgere lige Andel.
- 2) Befolkningens gamle Ret til fri Færdsel i Skov, paa Hede og langs Strand opretholdes.

B. Samfundet.

I. Samfundets (Statens) Indtægter.

Samfundets retmæssige Indtægt er Grundskylden samt eventuelt Overskud fra Rigsbankens Drift, Indtægter fra Ene-retsbevillinger o. l.

II. Statens Opgave.

Statens Opgave er at værne Borgernes personlige Frihed. Ud over dette Formaal er al Anvendelse af Tvang, være sig af fysisk eller aandelig Art, uberettiget.

Denne Opgave løses ved:

- 1) Retsvæsenet.
 - a) Retsvæsenet hævder Vederlagsprincippet saaledes, at Forbryderen saa vidt muligt udligner sin Skyld ved Bøder eller Arbejdsydelser, der dækker den Uret, han

- har forvoldt Næsten, og de Udgifter, han har paaført Samfundet. De hertil nødvendige Arbejdsanstalter henhører under Staten.
- b) Gratis Retspleje ydes i alle Tvistemaalssager, der ikke af Domstolene stemples som unødigt Retstrætte.
 - c) Et Retsværn med de for den offentlige Sikkerhed, saavel indenfor som ved Landets Grænse, nødvendige Styrker opretholdes.
 - d) Danske Børgeres retslige Anliggender i Udlandet varetages.
 - e) Afgørelsen af en Lovs Overensstemmelse med Grundloven træffes af en særlig Domstol, Retsværnetinget, der sammensættes med denne Opgave for Øje. Gaar Kendelsen ud paa, at nævnte Lov eller Forordning strider mod Grundloven, bortfalder den.
 - f) Alle Embedsbesættelser finder Sted med offentlig Begrundelse af vedkommendes Kvalifikationer. De nærmere Regler for Udnævnelser og Afskedigelser bestemmes i Grundloven.
- 2) **F i n a n s v æ s e n e t.**
- a) En Rigsbank til Ordning af Samfundets Pengevæsen, saaledes at Omsætningsmidlerne til enhver Til beholder deres Paalydendes Værdi, og saaledes, at Penge-systemet i sig selv ikke kan blive Aarsag til Monopolindtægt eller under nogen Form krænker den Frihed og Ligeret, som dette Programs øvrige Punkter tilsigter at gennemføre.
 - b) Et Matrikuls- og Grundskyldsvæsen, der sørger for Matrikuleringen af al Jord og Vurdering af Jorden til Grundskyld.
 - c) Opkrævningen af Grundskylden ordnes administrativt.
- 3) **A d m i n i s t r a t i o n a f S a m f u n d e t s I n d t æ g t e r.**
- a) Statens Udgifter fastsættes ved de aarlige Finanslove og maa aldrig overstige Indtægterne.
 - b) Rigsdagen fastsætter, hvor stor en Del af Grundskylden, der skal afgives til Kommunerne til Bestridelse af de dem paahvilende Opgaver, og hvor stor en Del der skal hensættes som Reservefond.
 - c) Det eventuelle Overskud udbetales i lige store Andele til ethvert Individ i Samfundet.
- 4) **S u n d h e d s v æ s e n e t.**
- Hygiejniske Forholdsregler, Bygningsvedtægter, Kloakering, Foranstaltninger mod Smitte m. m., i det Omfang, som er nødvendig for det personlige Retsværn.

5) **Formynderiet.**

Et Formynderi for vanrøgtede Børn samt for andre Indvidier, der enten kendes uansvarlige (Sindssyge, Abnorme m. m.) eller dømmes som farlige for deres Omgivelser.

6) **Offentlige Arbejder.**

a) Beskyttelse af Naturværdier som Skove, Kyster, Vandkraft o. lign. samt Kulturværdier (historiske Mindesmærker o. lign.).

b) Vedligeholdelse og Nyanlæg indenfor Vejvæsenet, Gadebelysning, Fyr- og Vagervæsenet m. m.

c) Tilsyn med de nødvendige Ekspropriationer og Eneretsbevillinger til Jernbaner, Havne, Kanaler, Telegraf, Sporvogne, Gas-, Vand- og Elektricitetsværker o. lign. samt Kontrol med, at disse Virksomheders Drift er forsvarlig, og at der ikke afkræves Forbrugerne nogen monopoliseret Overpris.

7) **Kommunernes Opgaver.**

a) Et Civilregister indrettes i hver Kommune til Afløsning af Kirkebøgerne. Der føres Bog over Fødsler, Dødsfald og indgaaede Ægteskaber.

b) Alle Ægteskaber indgaaes ved borgerlig Registrering.

c) Iøvrigt varetager Kommunerne de Opgaver, som bliver paalagt af Staten, i Henhold til Rigsdagens Beslutninger indenfor Grundlovens Rammer.

III. Samfundets Styreform.

a) *Den lovgivende Magt er hos en Rigsdag, der vælges efter fri Valgrets Regler.*

b) Alle Borgere, der ikke er under Formynderskab, har lige Ret til at faa Indflydelse paa Administrationen og Lovgivningen. Dette opnaas ved Indførelse af den fri Valgret, der bestaar i, at enhver stemmer paa den, han ønsker som sin Repræsentant, saa hver Repræsentants Stemme vejer med det Antal Stemmer (fra hele Landet), der ønsker at lade sig repræsentere af ham i den foreliggende Sag.

c) Til Statsforvaltningens Ledelse vælger Rigsdagen et Rigsraad.

d) De nærmere Regler for Samfundets Styreform fastsættes i Grundloven.

e) Hvert Aar forelægger Rigsraadet for Rigsdagen en Finanslov over Landets Indtægter og Udgifter samt Forslag til Anbringelse eller Fordeling af det eventuelle Overskud.

f) Det første Værneting vælges af den grundlovgivende Forsamling. Jvfr. B, II, 1, e, f.

Af Retsforbundets Rigsdagsgruppe Forslag og Afstemninger.

fra 2. December 1926 til Marts 1939.

A.

Afgift og Told. Rf. stemte imod alle de mange Forlængelser af »midlertidige« Told og Afgifter.

— Ved Forlængelsen af Toldloven af 1932 stemte Rf. og Komm. imod. Venstre stemte ikke.

Ajlebeholdere og Moddinger. Rf. gik imod rentefri Udlaan og Udstedelse af rentebærende Statsgældsbeviser.

— Kun Rf. stemte imod.

Akkordlov. Rf. stemte imod Akkordloven, men for Moratorium. Da begge Love blev slaaet sammen, undlod Rf. at stemme.

Aldersrente. Rf. stemte i 1926—27 imod Madsen-Mygdals Nedskaering, men for de Radikales Forslag.

Rf. undlod i 1936—37 at stemme over 60 Aars Aldergrænse.

Amtsraadvalg. Rf. stemte for den nye Lov.

Amtsgrundskyldens Nedsaettelse. Rf. gav Tilslutning til Ophævelse af Amternes Ret til Ligning paa Sognekommuner, men stemte imod Statstilskud til Grundskylds-nedsaettelse. Rf. gik imod Tilskud fra Kommunal Udligningsfond til Nedsaettelse af Grundskylden. Se Side 23.

Andel i Eksporten. Se Side 39.

Appanager. Rf. undlod at stemme om Appanage til Kronprinsen og Naalepenge til Kronprinsessen samt Rejsen til U. S. A.

Arbejderboliger. Rf. undlod at stemme.

Appelret. Rf. stemte for Steinches Forslag i 1937—38, idet man dog ønskede at *alle* Sager imod Dommeren med Adgang til Appel til Højesteret. Rf. stemte for *Klageretten*.

Arbejds- og Erhvervsfrihed. Rf. stemte for Loven, der beskyttede imod uberettiget Overgreb fra Organisationerne. Rf. stemte i 1936—37 imod Lovens Ophævelse.

Arbejdsanvisning. Rf. stemte imod Forbud mod privat Arbejdsanvisning og gik imod Udvidelse af Forbudet i 1937—38.

Arbejdsloshedsforsikredes Fortrinsret til Beskaeftigelse gik Rf. imod.

Arbejdsloshedshjælp. Willesen og Dam stemte i 1928 imod de Radikales Forslag om ekstraordinær Hjælp ud fra Tro paa mere dybtgaaende Reformers snarlige Gennemførelse. Senere stillede de selv Forslag om Hjælp.

Rf. stemte i 1933—34, 1935—36, 1936—37 og 1938—39 for ekstraordinær Hjælp. Rf. stemte imod Udelukkelsen af Landskasser (Kristeligt dansk Fællesforbund).

Rf. stemte for *forlænget Dagetal* for Arbejdsløsheds-kasser i 1938—39.

I 1937—38 stemte Rf. for Brændselshjælp og Tilskud til Køb af Kød, Flæsk og Mælk.

Arbejdsprogram. Se Side 3.

Arveafgift. Rf. undlod at stemme.

Arveret. Rf. stemte for de uægteskabelige Børns Arveret til Faderens Navn og Formue.

B.

Benzinafgift. Rf. foreslog i Lovforslag om Grundskyld og Gældssanering de ekstra 5 Øre pr. L., udover hvad der gaar til Vejene, afskaffet.

Betalingshenstand for Landbrugere. Rf. stemte for.

Beværterlov. Rf. stemte for i 1938—39.

Bibliotekslov. Rf. stemte ikke.

Biograflov. Rf. undlod at stemme om Loven, der ikke var en Forringelse, men Rf. ønskede fri Næring.

Boligbyggeri. Rf. undlod at stemme om Statsstøtte.

Bondepartiet. Se Side 61.

Brandvæsen. Rf. stemte for Selskabernes (Grundejernes) Tilskud til det offentlige Udgift.

Briketfabrikken Kaas. Rf. foreslog Afstaaelse.

Broafgift. Rf. undlod at stemme om Bibeholdelse af Benzinafgift i Stedet for Broafgift.

Brændselshjælp. Rf. stemte i 1928 for Brændselshjælp.

Hans Hansen, Gregersen og Oluf Pedersen stemte i 1937 for Brændselshjælp til Arbejdsløse, Gamle og Invalidere. Rf. undlod at stemme om Venstres Ændring om Uddeling til alle, med Refusion fra Statskassen, hvilket var blevet kostbart.

— Ordføreren, Gregersen, opfordrede Regeringen til at afskaffe Prisforfalskningen. »Det burde ikke vedblivende være en god Forretning at bringe Folk i Nød.«

Burmeister & Wain. Rf. stemte imod Monoratorium og Særordning.

Byggelov. Rf. gav Tilslutning.

Bygningsskat. Da Regeringen foreslog Henstand for børnerige Familier, stillede Rf. Ændringsforslag om Fritagelse. Dette forkastedes.

Børneforsorg. Rf. stemte i 1927 imod Nedskæring af forebyggende Børneforsorg.

C.

Civilbefolkningens Beskyttelse. Rf. stemte for Loven i 1935, men imod i 1937—38, da Rf. var imod tvungen Udskrivning. *Chokoladeskat.* I Lovforslag om Grundskyld og Gældssanering foreslog Rf. denne ophævet.

D.

Danmarks Bank. Rf. fremsatte Lovforslag 30. Novbr. 1935. Lovforslaget gik ud paa, at Staten overtog Seddeludstedelsen. Guldmøntfoden blev ophævet.

Pengesedlernes Værdi overfor Varer som Helhed skulde være konstant.

Regeringens Forslag om Overtagelse af Nationalbanken stemte Rf. imod, efter at dets Ændringsforslag, som var samfaldende med dens eget Forslag, var forkastet. Rf. vendte sig imod, at Aktionærene fik det dobbelte af Aktiernes Paa-lydende og imod den gamle Ledelses Indflydelse i den nye Bank, efter at de var rigeligt betalt.

Domsmand. Rf. stemte for Indførelse af Domsmand. Rf. var for Nævninger og Lægmands Deltagelse i Retsplejen, men imod tvunget Ombud.

Driftsloaen. Rf. undlod at stemme om Driftsloaen til Haandværk og Handlende — og til Landbrugere.

Dykkerlov. Rf. stemte for.

Dyrskuetilskud. Rf. stemte for Nedsættelse af Tilskud.

E.

Eksportudvalg. Rf. fremsatte Forslag om parlamentarisk Kommission til Undersøgelse af Statens Kød- og Kvægeksport.

Rf. undlod at stemme om Tilladelse til Tiltale imod Hr. Vald. Thomsen for Udtalelser i Tinget gentagne udenfor, idet man ønsker Frihed til Paatale i Tinget, men ikke er Særstilling udenfor dette.

Ekspropriation af Jord. Rf. gik imod Ekspropriation af Til- lægsjord til »indeklemte« Husmænd, da dette kan løses ved Grundskyld. Efter at Ekspropriation var taget ud i Lands- tinget, stemte Rf. for Loven.

Rf. stemte for Ekspropriation til Stationsudvidelser m. v.

Englandstraktat. Rf. stemte for i 1932 — senere undlod Rf. at stemme. Se Side 35.

Estlands Udslykningspolitik. Se Side 27.

F.

Fagforeningsmedlemmernes Fortrinsret gik Rf. imod.
Fedt i Margarinen. Rf. stemte imod at bemyndige Landbrugsministeren til at paabyde 10 pCt. Indblanding af Fedt i Margarinen. Bemyndigelsen blev ikke brugt.

Ferie med Løn. Rf. stemte ikke.

Finansloven. Rf. undlod at stemme. Se Side 47.

Fiskekort. Rf. stemte ikke.

Fiskere. Rf. undlod at stemme om Laan til Fiskere.

Fiskeriraad. Rf. stemte ikke.

Fjerkræ. Rf. stemte for Udførselskontrol med Kvaliteten.

Flaskelov. Rf. stemte ikke.

Folkeafstemning. Rf. stillede i 1927 og 1928 Forslag til Lov om Folkeafstemning om Ophævelse af den tvungne Værnepligt. Ved Afstemningen gik kun de Radikale med.

Ved Militærlovens Behandling stillede Rf. paany den 19. Febr. 1937 Forslag om Folkeafstemning, hvor Vælgerne blev spurgt:

»Billiger De Bibeholdelse af Tvangsudskrivningen til Militærtjeneste?«

Forslaget kom til Behandling den 14. April, men blev afvist fra alle Sider.

Folkeforsikring. Rf. undlod at stemme om Folkeforsikringen ved Socialreformens Gennemførelse i 1933, bl. a. fordi alle skal betale ens, men faar udbetalt mere i By end paa Land.

Folkenes Forbund. Rf. stemte imod i 1933, da Kommunerne foreslog at stryge Tilskud til Folkenes Forbund.

Forfattertilskud. Rf. stemte imod disse. Willesen stemte for et Forslag om, at Bergstedt og Thit Jensen gled ud. Dam undlod at stemme herom.

Forlystelsesskat. I Lov om Ligeret til Jorden foreslog Rf. denne ophævet.

Formueafgift til Afvikling af Statsgæld er foreslaet i Overgangs- og Grundskyldsforslag. I 1938—39 fremkom Forslaget som et særligt Lovforslag, knyttet til Forslaget om Ligeret til Jord. Se Side 16.

Formueskat. Rf. undlod i 1928 at stemme for dens Nedsættelse, og ved Forslag om Forhøjelse, medens man har stemt imod Forhøjelse af indirekte Skatter og Told.

Forretningsorden for Folketinget. Rf. gik imod Begrænsning af Taletiden og foreslog, at Udvalgspladserne, ligesom i Købstadskommunerne, besattes efter det samlede Antal Pladser, samt at alle Medlemmer fik Adgang til som Tilhørere at overvære Udvalgsmoderne.

Fortrinsret. Rf. stemte i 1933—34 og de følgende Aar for Fortrinsret i Høsten, som ønskedes gjort permanent, da Gæld, stiftet til Udsæd og lign., bør gaa *foran* Pantekreditorernes Krav.

Rf. stemte ogsaa for Fortrinsret for Medhjælpernes Løn og for Mergelselskabernes Fortrinsret i fast Ejendom.

Friskolers Efterlønskasser. Rf. stemte for.

Frugtplantagers Oprettelse ved Statslaan. Rf. undlod at stemme.

Funktionærlov. Rf. stemte for.

Færoløve. Rf. stemte som Regel for de færøiske Love, der forud er vedtaget af Lagtinget. Ved færøiske Toldlove undlod dog Rf. at stemme.

G.

Gangsti og Cyklestier. Rf. undlod at stemme.

Giftskatter. Rf. har i »Overgangsforslag« bibeholdt Banderoleafgift paa Spiritus, Øl og Tobak til Afvikling af den sociale Forsorg. Under Behandling af Sprit- og Gærmonopolet foreslog Hans Hansen Inddragning af Bryggeriernes kolossale Toldbeskyttelse.

Grundforbedring. Rf. undlod at stemme, da der i Loven er Statstilskud. Rf. foreslog, at private Laan til Grundforbedring fik Fortrinsret for tidligere Kreditorer, og dette er i senere Love imødekommet.

Grundlov. Se Side 51.

Grundskyld. Rf. fremsatte den 15. Oktbr. 1938 Forslag til Lov om det danske Folks Ligeret til Grundværdierne. Se Side 7.

Grundskyldsdebatten. Se Side 13.

Grundstigningsskyld. Til Regeringsforslaget, der vedtoges i 1932—33, stillede Rf. Ændringsforslag, saa hele Stigningen inddroges.

Efter at dette var forkastet, stemte Rf. dog for Loven.

Grønlandsfiskeri. Rf. stemte for Fiskerifartøjers Adgang til de grønlandske Havne.

Guld klausuler. Rf. undlod at stemme.

Guld møntfod. Rf. foreslog denne ophævet i sit Forslag om Danmarks Bank og i Ændringer til Regeringsforslaget.

Gældssanering. Rf. stemte imod Statstilskud til Betaling af Renter, idet Kreditorerne og ikke Uvedkommende maa bære evt. Tab.

Rf. fremsatte 17. Jan. 1938 Lovforslag om Grundskyld og Gældssanering.

Gærmonopolet. Rf. stemte ikke.

H.

Haandværkerlaan. Rf. stemte imod Laan til Handlende og Haandværkere i Sønderjylland.

Haandværkerne og Moratorielovgivningen. Rf. stillede i 1934 Forslag om, at Haandværkergeæld fik Fortrinsret.

Helligdagslov. Rf. undlod at stemme om Ændringerne.

Henstand for Bygningsskat for børnerige Familier. Rf. foreslog Fritagelse.

Hundelov. Rf. stemte ikke.

Husholdningsraad. Rf. stemte ikke.

Huslejelov. Rf. stemte i 1933—34 for Huslejelov. Efter Landstingets Erobring og Vej aabnet for Grundskyld, her Rf. undladt at stemme om Huslejelov.

Husmandsbrug. Rf. stemte for Lov om Oprettelse af Husmandsbrug, der sikrer de Unge Adgang til Jord.

Rf. stemte for den konjunkturbestemte Rente.

Grundskyld, som der betales efter Jordlovene af 1919, er det rigtige, men det kan dog ikke være Meningen, at Husmanden fortsat foruden Grundskyld ogsaa skal betale direkte og indirekte Skatter.

I.

Indfødsret. Rf. har hvert Aar stemt for Loven.

Indkomstskat. Rf. har undladt at stemme.

Indmaling. Rf. stemte imod.

Indsamlingslov. Rf. stemte for Loven.

Indiegning af Værnepligtige. Rf. stemte for Dahlgaards Forslag om Ophævelse af Værnetvangen, men Landstinget forkastede Forslaget.

Efter Landstingets Erobring kom der et nyt Militærforslag, som bibeholdt den Tvang, som begge Regeringspartier havde lovet afskaffet.

Efter at man havde afvist Folkeafstemning, stillede Rf. Regeringens tidligere Forslag om Værnetvangens Bortfald.

Begge Regeringspartier afviste deres eget Forslag.

Invalidereentens Nedsættelse. Rf. stemte i 1926—27 imod Nedsættelsen fra 800 til 540 Kr., og imod at de Invalidere, som tilkendes Rente, skulde betale Administrationsomkostninger.

J.

J. A. K. Se Side 61.

Jakobsen, Harry Sagen: Rf. undlod at stemme om Johan-

sens Dagsorden, der opfordrede Regering og Rigsdag til at tage sig af Sagen ud fra det Synspunkt, at denne Sag har fundet sin Afgørelse ved Domstolen — og skal den ændres, maa det ske enten ved Genoptagelse af Højesteretsagen — der kan ske med dennes Bistand eller Appel af Byretsdommen, som kan ske med Justitsministerens Tilladelse, som ikke nægtes. Jakobsen har saavidt vides *ikke* ønsket Appel eller Genoptagelse.

Jordværdi. Se Side 21.

Jordudstykningsen. Se Side 26.

Jysk Landhypotekforening. Rf. stemte for en Ordning, der var tiltraadt af begge Parter. I 1937—38 undlød man at stemme om delvis Nyaabning, hvad en Del af Repræsentantskabet havde været imod — uden at Indenrigsministeren havde oplyst Rigsdagen herom.

K.

Kaffetolden. Rf. stemte i 1932 imod Forhøjelsen fra 20,7 til 80 Ore for brændt Kaffe og imod Forhøjelsen fra 80 til 107 Ore.

Rf. har i Grundskyldsforslag foreslaaet Kaffetolden helt afviklet — et Standpunkt, der tidligere er hævdet af Socialdemokratiet. Om Kaffepriser. Se Side 41.

Kalvebodstrand. Rf. stemte imod.

Kartoffelmelsordning. Rf. stemte imod Ordningen, der fordyrede Melet med 18 Ore pr. kg, og hvorefter man forbyder Indførsel af Sagomel bl. a. til Rødgrøden.

Kartoffeludførsel. Rf. stemte for Udførselskontrol, saa der kun eksporteres sunde Varer.

Klageret. Rf. stemte for Lovforslaget.

Knud Korst om Grundskylden. Se Side 22.

Kommunal Valgret. Rf. stemte imod Venstres Forslag, stillet ved Behandling af Landbrugets Gældsforhold om Indskrænkning i den kommunale Valgret.

Kommunal Laanefond. Rf. stemte imod Statsgaranti.

Kommunister. Se Side 59.

Kongens Løn. Rf. stemte imod et kommunistisk Forslag om at stryge Kongens grundlovshjemlede Løn.

Konservative. Se Side 60.

Konvertering. Rf. stemte for frivillig Konvertering til Rentelettelse.

Konvertering af Gyldenlaan. Rf. undlød at stemme for en ministeriel »Bemyndigelse«, medens Rigsdagen var inde.

Korntold. Rf. stemte imod at overføre Korn til Valutacentralens bundne Liste.

Rf. stemte altid imod Korntold.

Hans Hansen, Gregersen og Oluf Pedersen stemte imod et konservativt Forslag om højere Kornpris.

— Venstre, Kons. og Bondepartiet stemte for højere Korntold.

Kredit- og Hypotekforeninger. Rf. undlod at stemme.

Krisefond. Rf. stemte imod Udstedelsen af Skatkammerbeviser til Finansiering af Krisefond, som farligt for vort Pengevæsen.

Kriseforlig. Det første afsluttedes med Regeringspartierne og Konservative i Decbr. 1931 om »Krisehjælp« til Landbruget. I Juni 1932 var Venstre med og de indirekte Skatter fik en ny Omdrejning.

Kriseforliget i December 1933 gav os de mange »Ordninger«. Rf. gik imod alle Kriseforligene.

Kristiansen, Brande. Se Side 61.

Kulturfond. Ved Oprettelse af en Kulturfond, bl. a. af Lytternes Penge, til Støtte for Det kgl. Teater, stemte Rf. imod.

Kodordning. Rf. stemte hver Gang imod Destruktionen.

Kod -og Kvægeksperten. Se Eksportudvalget.

L.

Laanefond Kommunal. Rf. stemte imod.

Landbrugets Gældsforhold. Rf. stillede 31. Juli 1934 ved 2. Behandling Ændringsforslag om Gældsnedskrivning i Forbindelse med Grundskyld og Skattelettelser.

Rf. gik imod Statstilskud til Forrentning af Landbrugets Gæld.

Landskatteret. Rf. stemte ikke.

Langvarigt Arbejdsløse. Rf. afviste »Blændværksmillionerne« til Iværksættelse af Arbejder, der var saa meningsløse, at de ellers ikke vilde blive udførte; den Slags Arbejde giver ikke »Merbeskæftigelse«.

Leje. Rf. stemte, da Regeringen ikke havde Flertal i Landstinget for Huslejlov — efter at Flertallet var erobret og en Løsning ved Grundskyld mulig, undlod Rf. at stemme for Huslejlov.

Ligeret til Grundværdierne. Rf. fremsatte Forslag til Lov om Ligeret til Grundværdierne den 15. Oktbr. 1938. Se Side 7.

Lockoutlov. Rf. stemte imod Lockoutloven i 1933. Derimod stemte Rf. for Mæglingsloven med de nye Afstemningsregler.

Rf. stemte for Voldgift i Slagterikonflikten.

I 1936—37 stemte Hans Hansen, Gregersen og Oluf Pedersen for Voldgift, men imod at Staten fastsatte Lønninger ved Ophøjelse af Mæglingforslaget til Lov.

Luftangrebsbeskyttelse. Rf. stemte for Bemyndigelse til Indenrigsministeren om at træffe Foranstaltninger imod Luftangreb, men advarede imod Overdrivelse.

Luftforsvar. Rf. gik imod de Konservatives Forslag om 20 Millioner Kr. til Bombemaskiner m. v.

Lukkelov. Rf. undlod at stemme.

Lyttervalg. Rf. foreslog hele Radioraadet valgt af Lytterne ved direkte Valg. Se Radiospredning.

Lægelov. Rf. stemte for Loven.

Lønforhøjelsen i 1931. Rf. gik i 1931 imod den urimelige Forhøjelse af de højeste Lønninger midt i en Krisetid.

M.

Margarineafgift. Rf. stemte imod Smørordningen med Margarineskat i Kriseforliget af 1933, og Rf. stemte imod senere Forslag om at genindføre en Margarineskat.

Om Margarinens Vitaminisering, se Vitaminer.

Merbeskæftigelse. Rf. gik imod Tilskud til Merbeskæftigelse. Om 40-Timers Arbejdsuge ved Arbejder med offentlig Støtte undlod Rf. at stemme.

Militærordning. Rf. stemte imod Oprustning — og mod tvungen Soldatertjeneste. Se Side 49.

Ministeransvarlighed. Den 17. Januar 1930 stillede Dam en Dagsorden om Militæransvarlighed.

Et Forslag fra Det frie Folkeparti fik Støtte af Rf.

Rf. stemte for Regeringsforslaget 1938—39.

Moratorium. Rf. stemte for Moratorium, men da Bestemmelsen om Akkord, som Rf. var imod, indsattes i samme Lov, undlod Rf. at stemme.

Mortensen, C. A. havde optrykt to Skrivelser som en. Dette blev paatalt af Rf. gennem Forslag til Beslutning. Folketinget misbilligede hans Fejl i en Dagsorden.

Mund- og Klovesygen. Rf. undlod at stemme.

Mægling i Arbejdsstridigheder. Rf. stemte for Loven.

Mødding. Rf. stemte imod rentefri Udlaan til Ajebeholdere og Møddinger, og stemplede det, at Staten udlaaner rentefrit og selv laaner imod Rente som »Eggerød Bank«.

Mødrehjælp. Rf. undlod at stemme.

Mørkelægning. Rf. stemte imod.

N.

Nationalmuseum. Rf. stemte for Kastelplanen.

Den vedtagne Plan, som bl. a. omfattede Udstedelsen af Statsgældsbeviser, stemte Rf. ikke for.

Naturfredning. Rf. stemte for Loven som et Skridt i den rigtige Retning til Sikring af den fri Adgang til Skov og Strand.

Nazister. Se Side 60.

Normeringslov. Rf. undlod at stemme.

Nødhjælpsarbejder. Rf. stemte imod Statstilskuddet.

O.

Oksekød til Trængende. Rf. stemte imod Kødordningen, men undlod at stemme om Kødkort. Efter at Ordningerne var vedtaget i 1937—38 stemte Rf. for Hjælp til Køb af Kød, Flæsk og Mælk.

Offentlig Voering i Højesteret. Rf. stemte for.

Offentlige Indsamlinger. Rf. stemte for Loven.

Omnibuskørsel. Se Rutebiler.

Opiumslov. Rf. stemte for.

Ordningenspolitikens Resultater. Se Side 32.

Overarbejde. Rf. undlod at stemme om Forbud.

Overgang fra Skat til Skyld. Lovforslag fremsattes senest 15. Oktbr. 1938. Se Side 7.

P.

Pantsætning af Fangst (Færoerne). Rf. undlod at stemme.

Parlamentarisk Kommission om Kodeksportudvalget blev foreslaaet af Rf. 1934.

Pantebrev. Rf. stemte for.

Pensionskasser. Rf. stemte ikke om Tilsyn med Pensionskasser, efter at Ændringsforslag, vi havde stillet, som sikrede Indskydernes Adgang til frit at raade over deres Penge ved Fratrædelse, var forkastet.

Personlig Skat til Kommunen. Rf. stemte ikke.

Politi. Rf. undlod at stemme om Udvidelse af Politiet i 1938—39.

Politiske Korps. Rf. stemte for Forbud.

Presselov. Den 13. Jan. 1933 fremsatte Rf. Forslag til Ændring i Presseloven, saa den, der blev angrebet i et Blad, fik Ret til Forsvar i samme Organ — og om, at personlige Angreb altid skulde ske med Navn under.

Rf. stemte for Loven af 1938, der fastsætter Berigtigelsesret, som i sin Tid foreslaaet af Axel Dam.

Privat Arbejdsanvisning. Rf. stemte imod Forbud derimod.
Private Skoler. Rf. stemte i 1927 for forhøjede Tilskud til private Skoler og Seminarier, saa disse ikke forfordeltes af Staten.

Prisaftalelov. Rf. stemte imod Loven, men for Venstres Ændringsforslag.

Pürschels Parti. Se Side 60.

R.

Radiofonihus. Hans Hansen gik i Finansudvalget imod det nye Radiofonihus til 7½ Mill. Kr.

Radiospredning. Rf. fremsatte 26. Oktbr. 1927 Forslag om at overdrage Radioen til kulturelle, danske Organisationer. Den 6. Decbr. 1933 fremsatte Rf. Forslag om at vælge hele Radioraadet ved direkte Lyttervalg og at lade Raadets Medlemmer stemme efter det Antal Stemmer, de havde opnaaet.
Reguleringstillæg. Rf. undlod at stemme om Bortfald af Reguleringstillæg, selv om Prisforhøjelsen skyldtes »Ordningerne«.

Rejseunderstøttelser paa Finanslov. Rf. stemte imod.

Refusionsregler. Rf. undlod at stemme om Rentens Nedsættelse ved Lov.

Retfærdige Samfundsforhold blev krævet i en Dagsorden 3. Novbr. 1937. Den gav Socialdemokratiets Ordfører, Hartvig Fritsch og Statsminister Stauning, Tilslutning, men Regeringspartierne stemte imod.

Retsforbundets praktiske Politik. Se Side 3.

Retsforbundets Program. Se Side 62

Retsforbundets Stemmetal. Se Omslaget Side 3.

Retsforbundets Lovforslag. Se Side 6.

Reservater for Paaledyr. Rf. stemte for.

Restaurationsskat. Den 20. Februar 1930 fremsatte Rf. Lovforslag om Skattens Ophævelse. Dette kom ikke til Behandling, men senere fremsatte Regeringen Forslag om dens Ophævelse.

Retsafgiftens Nedsættelse. Rf. stemte for.

Rigsdagsvalglov. Rf. stemte for Ændring, saa Socialdemokratiet kan faa Suppleanter til Hovedstaten udenfor Omraadet.

Rigsret. Rf. foreslog den ophævet og undlod at stemme om Loven.

Rutebiler. Rf. fremsatte 26. Oktbr. 1930 Forslag om, at Omnibuskørsel ikke var afhængigt af Koncession.

Den 14. Marts 1933 stilledes Forespørgsel om Statsbanernes Overtagelse af Rutebiler, og der vedtoges Dagsorden om

Revision af gældende Lov. Da Statsbanerne stadig fortsatte Overtagelse af private Ruter, blev der stillet ny Forespørgsel 31. Oktbr. 1937.

Rømø. Rf. stemte imod Dæmning og Vejanlæg. Udgiften var 8,9 Mill. Kr., ca. 11,000 Kr. pr. Indbygger paa Øen. Desuden vilde »Slikgaarde« koste 1100 Kr. pr. ha.

S.

Saasædsiilskud. Rf. undlod at stemme om Loven.

Saltvandsfiskeri. Rf. stemte for de internationale Retsregler.

Samfundsskabt Jordværdi. Se Side 21.

Sandflugt. Rf. stemte for Fredningen af Vestkysten og friere Adgang til Havet.

Sandflugt. Rf. undlod at stemme om Hjælp til sandflugtlidte Landmænd.

Sanktioner. Rf. stemte for Sanktioner overfor Italien.

Skandinavien Amerikalinien. Hans Hansen gik i Finansudvalget imod at udlaane 20 Mill. Kr. til Atlanterhavsfart.

Rf. Grundskyldsforslag blev henvist til denne — og Rf. lover alle Oplysninger og Drøftelse i Kommissionen.

Skattekommision. Rf. henstillede i 1936, at der nedsattes en Kommission om Grundskylds Indførelse, men fik Nej. Senere er nedsat en Skattekommision, hvori man nægtede Rf. Repræsentation.

Skatitigning. Se Omslagsside 3.

Skibstilsyn. Rf. stemte for Loven.

Skoleloven. Rf. gik imod det tvungne 8. Skoleaar og Angrebet paa den vestjyske Skoleordning.

Rf. stemte for Venstres Ændringsforslag og imod Regeringsforslaget.

Rf. er for Undervisningspligt, men imod Skoletvang.

Skoletilsynslov. Rf. stemte for Loven.

Skovlov. Rf. stemte for Loven.

Skudshalesag. Se Side 43.

Slagterikonflikten. Rf. stemte for Voldgift.

Smørordning. Rf. stemte imod de forskellige Smørordninger, med og uden Margarineskat.

Snekasiningslov. Rf. stemte ikke.

Social Forsorg. Rf. stemte for Loven mod Social Forsorg — i Steinckes Socialreform, og for Ulykkesforsikring, men undlod at stemme for Folkeforsikringen. Se under Arbejdsløshedshjælp og Brændselshjælp.

Sommerhjælpen. Rf. stemte for Regeringens Forslag.

Spare- og Udlaansvirksomhed. Rf. stemte imod J. A. K-Loven, da den ikke nøjedes med at kræve Redelighed.

Sparekasselov. Rf. stemte imod den nye Lov med Tilsynsmand, som »Ben« for Regeringen.

Spanske Borgerkrig. Rf. stemte for Forbud imod Deltagelse.

Spritmonopol. Rf. stemte imod.

Sprit i Benzin. Se Side 30.

Spædbørnsdødelighed. Rf. stemte for Bekæmpelsen ved Barneplejersker.

Staisbaner. Rf. stillede 20. Decbr. 1927 Forslag til Lov om Forberedelse af Overgang til Privatdrift. Willesen ønskede, at Funktionærene skulde deltage i det Selskab, som overtog Virksomheden.

Statslaan. Rf. er Modstander af Udvidelse af Rentefeltet gennem offentlige Laan og ønsker nuværende Gæld afviklet ved Afgift af bestaaende Formuer.

Rf. stemte imod Statslaan — eller undlod at stemme ved Konvertering af ældre Laan til en lavere Rente.

Statstidende. Rf. undlod at stemme.

Statsiilskud til Kommuner. Rf. undlod at stemme.

Statsregnskaber. Rf. har stemt for Godkendelse.

Stauings Program. Se Side 23.

Steincke og Grundskylden. Se Side 22.

Stempling af Sølv og Guld. Rf. stemte for.

Sterilisation af Aandssvage. Rf. stemte for.

Svineregulering. Rf. stemte for en Videreførelse af den engelske Kontingentering overfor danske Producenter, saa de blev stillet lige under »Nedskæringen«, men gik imod den hjemlige Regulering.

Den nye 2-aarige Regulering i 1937—38 stemte Rf. imod, da denne nu helt var overflødig — og modvirker Indvinding af nye Markeder. Den hjemlige Afgift fordyrer Flæsket og mindsker Salget.

Sukkerordning. Rf. gik imod Sukkerordningen i 1931—32 og dens Forlængelse i 1936—37 og 1938—39.

Hans Hansen stillede i 1931 Ændringsforslag om straks at ophæve den hjemlige Afgift og Tolden med $\frac{1}{4}$ aarligt i fire Aar. Dette stemte R., S. og Kons. ned. V. undlod at stemme. Se Side 31.

Svangerskabslovgivningen. Trods at et overvægtigt Flertal var gaaet ind for social Indikation, lykkedes det Justitsminister Steincke at faa denne begrænset til, hvor der var alvorlig, begrundet Fare for Kvinders Liv.

Rf. gav dette Tilslutning. Rf. stillede Ændring om at Sexual-

kliniker gled ud af Lovforslaget. Efter at dette var stemt ned, undlod Rf. at stemme.

I 1938—39 stemte Rf. for Regeringsforslag om at Klinikerne gled ud.

Sygekassetilskud. Rf. stemte i 1926—27 for Nedsættelse af Lægetilskud og Bortfald af Medicintilskud, men imod Nedsættelse af Tilskud fra 3 til 2 Kr. pr. Medlem.

Sønderjysk Gæld. Rf. stemte imod at der ydedes Statstilskud til Betaling af Renter for Private.

Sønderjysk Skolelov. Rf. stemte for.

Sønæring. Rf. stemte ikke.

T.

Takstændring. Kbhv. mellem Sporveje og Statsbaner. Rf. stemte for.

Teater. Rf. fremsatte 12. April 1927 Forslag om Ophævelse af Det kgl. Teater som Statsinstitution. Det er senere genfremsat, men nedstemtes i 1927 med 72 imod 8.

Igen i 1933—34 fremsattes Forslaget, hvor det forkastedes med 76 imod 3, medens 27 undlod at stemme.

Teknisk Samarbejde om Udvalg. Se Side 48.

Tekniske Installationer. Rf. stemte for.

Tiltale mod Rigsdagsmænd. Rf. stemte for Adgang til Tiltale imod Aksel Larsen for Udtalelser, fremsat udenfor Tinget, men undlod at stemme om Vald. Thomsens »Udlevering«, da der var Udtalelser i Tinget, som han var provokeret til at gentage udenfor.

Tillægsjord til Husmænd. Rf. stemte for — efter at Ekspropriationen var taget ud.

Tilsyn med Fremmede. Rf. stemte ikke.

Tilsyn med Herberger og Arbejdshjem. Rf. stemte for.

Toldlov. Rf. stemte imod Toldlov af Oktbr. 1932, der forøgede Beskyttelsen, fordyrede Varen, uden at Udbyttet heraf kom i Statskassen.

Rf. har stemt imod denne »midlertidige« Toldlovs stadige Forlængelse.

I Lovforslag om Grundskyld og Gældssanering foresloges al Told afviklet med $\frac{1}{5}$ aarligt i fem Aar. For Øl, Spiritus og Tobak bibeholdtes en Banderoleafgift.

»Tugthuslov«. Se Side 42.

Tvungen Værnepligt. Se Indtegningsforslag og Folkeafstemning.

Tysklandstraktat. Rf. undlod at stemme.

U.

Udførsel og Indførsel af Fisk. Rf. undlod at stemme.

Udligning mellem Kommuner. Rf. stemte ikke.

Udstykning. Se Side 26.

Ulykkesforsikring. Rf. stemte for.

Undergrundslov. Rf. stemte alene imod Ændringen i 1936—37, som giver et amerikansk Selskab Mulighed for Monopol paa al Danmarks Undergrund.

Ungdomsarbejdsloshed. Rf. stemte ikke for Tilskud.

Uniformsforbud. Rf. stemte for Loven, der satte Bom for Uniformens Anvendelse i det politiske Liv.

Uægteskabelige Børns Retsstilling. Rf. stemte for Lovene.

V.

Vaabenlov. Rf. stemte for, at private Personer ikke maa bære Vaaben — dog nok gaa med Jagtgevær.

Vagiværn. Hans Hansen og Geert Jørgensen stemte for Regeringens Forslag. Dam stemte ikke. Regeringen er senere løbet fra Forslaget.

Valglov. Se Side 55.

Valutacentral. Rf. stemte straks d. 18. Novbr. 1931 imod — og har gjort det hver Gang. Se Side 35.

Om Englandstraktat. Se Side 36.

Vandafledning. Rf. stemte for Loven.

Venstres Grundlovsforslag. Se Side 55

Venstres Program. Se Side 58.

Vinterhjælp. Rf. stemte for Regeringens Forslag.

Voldgiftstraktater. Rf. stemte for Voldgift med andre Lande.

Voldgift. Se Side 42.

Voldgift ang. Husdyr. Rf. stemte for.

Vitaminreklame. Rf. stemte ikke for Forbud.

Vitaminisering af Margarine. Rf. gik imod Forbud for Reklame og stillede Ændringsforslag om, at dette gled ud. Rf. undlod, efter at dette var forkastet, at stemme for Loven.

Værnepligt. Rf. foreslog den tvungne Værnepligt ophævet. Se Indtegning af Værnepligtige og Folkeafstemning.

Y.

Ytringsfriheden. Rf. gik imod dens Begrænsning.

Æ.

Æglov. Rf. undlod at stemme.

Nærmere Oplysning om Afstemningen og Motiveringer er givet i RETSPOLITIKEN — den koster 2¹/₂ Kr. Kvartalet og kan bestilles hos Postvæsenet eller paa Bladets Kontor i Roskilde, Telefon 603.

Skatteligningen.

Følgende Tabel viser, hvordan Skatterne er steget siden Aarhundredskiftet:

		I Mill. Kr.						
		1900-01	1904-09	1914-15	1920-21	1928-29	1935-36	1937-38
<i>Ejendomsskat:</i>								
Stat	11	6	6	13	11	12	14	
Kommune	20	25	34	87	91	114	123	
Ialt	31	31	40	100	105	126	137	
<i>Personbeskatning:</i>								
Stat	0	8	30	302	97	119	128	
Kommune	20	23	41	235	154	214	280	
Ialt.	20	31	71	537	251	333	408	
<i>Andre Skatter:</i>								
Stat	51	59	73	228	334	323	376	
Kommune	3	3	3	9	31	51	54	
Ialt	54	62	76	237	365	374	430	
Tils.	105	124	187	874	721	833	975	

Hertil kommer Beskatning gennem kommunal Virksomhed, paa Gas, Elektricitet og Vand, samt Privatbeskatning i Ly af Told og Valutacentral, som alene udgør et Beløb, der maa anslaaes til ca. 300 Mill. Kr.

Retsforbundets Stemmetal.

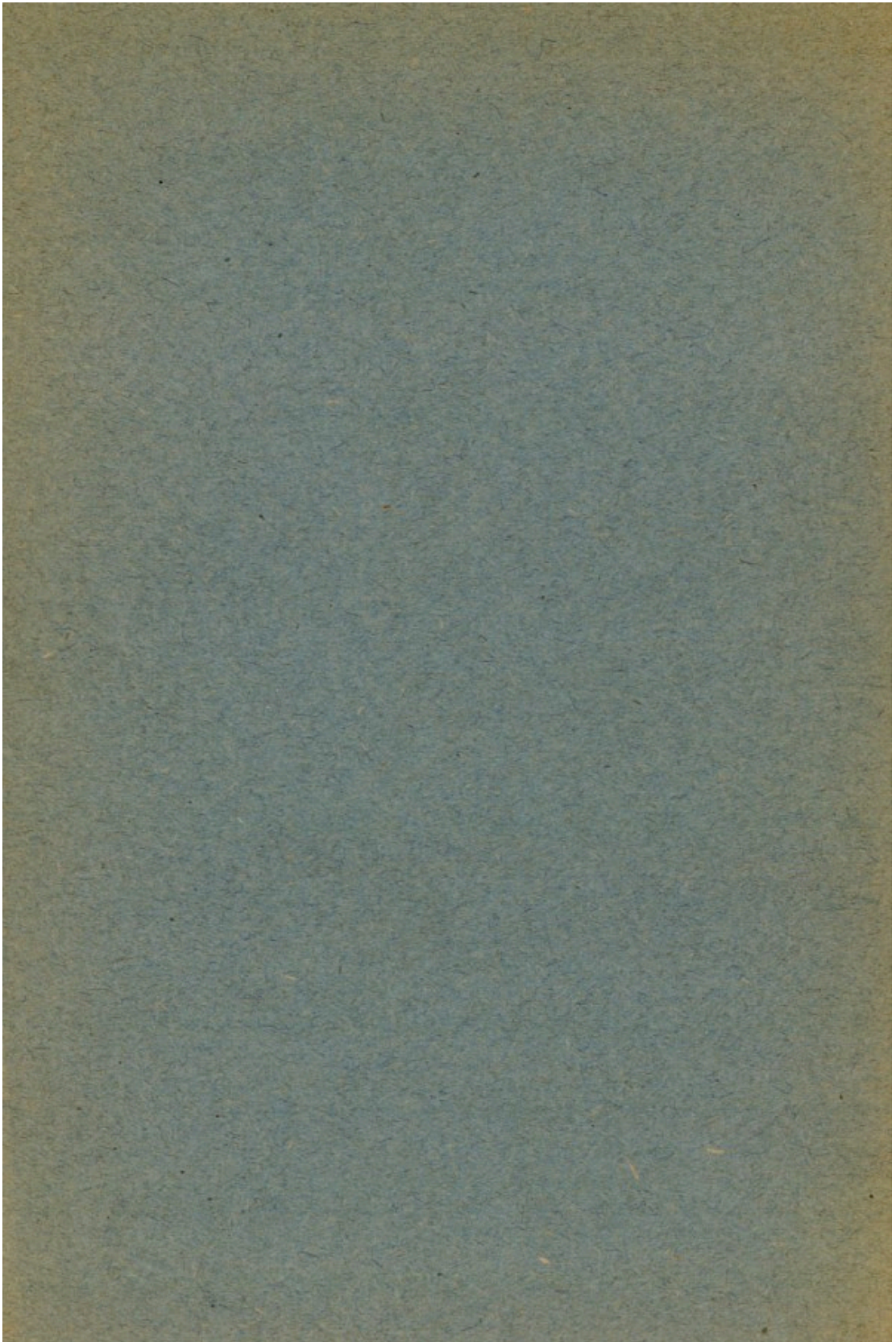
Retsforbundet er dannet i 1919 og fik ved

Folketingsvalget	1921	12,643	0	Mandater
—	1926	17,463	2	—
—	1929	25,810	3	—
—	1932	41,238	4	—
—	1935	11,199	4	—

Retsforbundet fik ved Landstinget i 1928 5,944 og i 1936 i samme Omraade 9,785 Stemmer.

Ved Landstingsvalget i 1932 fik Retsforbundet 6,379, altsaa i hele Landet 1932 og 1936 ialt 16,164 Stemmer, men kun 12 Valgmænd og intet Mandat, medens Venstre har deres 26 Mandater for mindre end 10,000 Stemmer hver.

I Forhold til Folketingsvalget burde Retsforbundet have 2 Mand i Landstinget — og vil med samme Tilslutning — efter den nye Grundlov faa 4 Mand i Folketinget, 2 i Rigs-tinget, ialt 6 imod 4 Mand efter gamle Grundlov.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk